

Број: 03-02-469/2019
Сарајево, 27.06.2024. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
госп Драган Миоковић, предсједавајући
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чл. 178. и 179. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и са чл. 171. и 172. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), ради разматрања и усвајања, достављам Вам **ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЗРАКА**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 37. сједници, одржаној 25.06.2024. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

Прилог у принтаној и електронској форми (CD):

- Приједлог закона на српском језику,
- Изјава о усклађености,
- Образац ИФП-НЕ,
- Мишљења надлежних кантоналних министарстава,
- Додатне консултације са кантонима мај-јуни 2024,
- Табела 1. (преглед заprimљених коментара након спроведене јавне расправе о Нацрту закона о заштити зрака) и
- Табела 2. (преглед заprimљених коментара након спроведене јавне расправе по основу Уредбе Владе Федерације БиХ)

Цо: Федерално министарство околиша и туризма
гђа Насиха Поздер, министар

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ЗРАКА

Сарајево, јуни 2024. године

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ЗРАКА

ПОГЛАВЉЕ I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

- (1) Овим законом (у даљем тексту: Закон) уређује се заштита и управљање квалитетом зрака, дефинишу циљеви и надлежности, параметри квалитета зрака, планирање квалитета зрака, мјере за побољшање квалитета зрака, мјере заштите озонског омотача, мјере ублажавања и прилагођавања климатским промјенама, послови мјерења емисија, информисање и извјештавање, финансирање заштите и побољшања квалитета зрака, информациони систем, управни надзор, те казнене одредбе.
- (2) У заштити и побољшању квалитета зрака примјењују се и одредбе Закона о заштити околиша ("Службене новине Федерације БиХ", број: 15/21) и других прописа, осим ако овим законом није прописано другачије.
- (3) Кантони, у зависности од својих специфичности, могу донијети своје законе којима се регулише проблематика заштите квалитета зрака.
- (4) Одредбе овог Закона не примењују се на загађивања проузрокована радиоактивним материјама, индустријским несрећама, елементарним непогодама и буком.
- (5) Граматички изрази употријебљени у овом Закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба рода.

Члан 2. (Циљеви закона)

Циљеви овог закона су:

- а) избјегавање, спречавање или смањење штетних посљедица по људско здравље, квалитет живота и околиша у цјелини,
- б) успостављање, одржавање и унапређење јединственог система управљања квалитетом зрака на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ),
- с) очување и унапређење квалитета зрака кроз утврђивање и остваривање мјера у области заштите зрака како би се спрјечиле или смањиле штетне посљедице по здравље људи и/или околиш,

- d) избјегавање, спречавање и смањење загађивања која утичу на оштећење озонског омотача и климатске промене,
- e) праћење, прибављање и процјена одговарајућих података о квалитету зрака на основу мјерења и стандардизованих метода,
- f) обезбеђивање доступности података о квалитету зрака;
- g) испуњавање обавеза у складу са ратификованим међународним уговорима у области заштите и унапређења квалитета зрака, озонског омотача, климатских промена и обезбеђивање доступности ових информација јавности.

Члан 3. (Одредбе и дефиниције)

У смислу овог Закона слједећи појмови имају значење:

- „**агломерација**“ - је подручје са више од 250.000 становника или подручје са мање од 250.000 становника, али је због густине насељености по квадратном километру оправдана потреба за оцјењивањем и управљањем квалитетом зрака,

- „**циљна вриједност**“ - је ниво одређен са циљем избјегавања, спречавања или уманивања штетних утицаја на људско здравље и/или околицу у целини. Овај ниво се мора достићи у одређеном периоду гдје је то могуће,

- „**доња граница оцјењивања**“ - је прописани ниво квалитета зрака (загађености) испод кога се оцјењивање може вршити само помоћу метода процјене на основу стандардизованих математичких модела и/или других метода процјене,

- „**дугорочни циљ**“ - је ниво који треба постићи током одређеног дужег периода ради отклањања могућности наступања штетних посљедица по здравље људи и/или околицу у целини, осим у случајевима када то није могуће остварити кроз пропорционалне економичне мјере,

- „**емисија**“ - је испуштање загађујућих материја у гасовитом, течном или чврстом агрегатном стању из извора загађивања у зрак,

- „**емисија стакленичких гасова**“ - је испуштање стакленичких гасова из индивидуалних и/или дифузних извора у зрак,

- „**емисиона квота загађујуће материје**“ - је укупна дозвољена годишња количина емисије (изражава се у јединицама масе у одређеном времену) из једног или више извора заједно, односно са одређеног подручја и/или на територији Федерације БиХ,

- „**фиксна мјерења**“ - су мјерења која се врше на фиксним локацијама, континуираним или повременим узимањем узорака у циљу утврђивања нивоа загађујућих материја у складу са релевантним циљевима квалитета података,

- „**флуоровани гасови**“ - су флуоровани гасови који имају потенцијал оштећења озонског омотача једнак нули, а који имају потенцијал глобалног загријавања, и то, флуороугљоводоници, перфлуороугљеници и сумпорхексафлуорид,

- „**стакленички гасови**“ - су гасови који апсорбују и ре-емитују инфрацрвено зрачење и у атмосферу доспјевају као посљедица природних процеса и услед људских активности,

- „**гориво**“ - је чврсти, течни или гасовит сагорљиви материјал,

- „горња граница оцјењивања“ - је прописани ниво квалитета зрака (загађености) испод којег се оцјењивање може вршити комбинацијом мјерења и метода процјене на основу стандардизованих математичких модела и/или других мјеродавних метода процјене,

- „гранична вриједност емисије“ - је концентрација и/или количина загађујуће материје у емисијама из неког извора у току одређеног периода која не смије бити прекорачена,

- „гранична вриједност квалитета зрака“ - је ниво одређен на основу научног знања с циљом избјегавања, спречавања или смањивања штетних утицаја на људско здравље и/или околицу у цјелини, који се треба достићи у одређеном периоду и касније не смије бити прекорачен,

- „градске позадинске локације“ - су мјеста у градским подручјима на којима су нивои репрезентативни за изложеност општег градског становништва,

- „индикативна мјерења“ - су мјерења за које се постављају мање строги захтјеви у погледу квалитета података од оних који се захтијевају за фиксна мјерења,

- „инвентар емисија“ - је секторски организирана база података која садржи податке потребне за израчун и извјештавање о свим антропогеним емисијама загађујућих материја и стакленичких гасова из извора и уклањања помоћу одлива стакленичких гасова, а особито факторе емисије, податке о дјелатностима, прорачунате вриједности емисија и уклањања стакленичких гасова, главне категорије извора и одлива, додатне информације и претпоставке које се користе за прорачун, укључујући и податке о поновном израчуну емисија и уклањања стакленичких гасова,

- „извор загађивања“ - је било које поријекло испуштања загађујућих материја у зрак, укључујући стационарне изворе из индустрије и домаћинства, као и покретне изворе као што су моторна возила и тачкасте и дифузне изворе,

- „јавност“ - су једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе,

- „критични ниво“ - је ниво загађујуће материје утврђен на основу научних сазнања изнад којег могу наступити директни штетни утицаји на поједине рецепторе као што су вегетација и природни екосистеми, али не на људе,

- „кућна ложишта“ - су све пећи, котлови и камини који се користе у објектима индивидуалног и колективног становања за производњу топлотне енергије, без обзира на врсту горива,

- „квалитет зрака“ - је концентрација загађујуће материје у зраку или њено таложење на површину у току одређеног периода,

- „мања промјена“ - је промјена у раду постројења која не би проузроковала пораст емисија загађујућих материја,

- „мониторинг квалитета зрака“ - је системско мјерење или процјењивање квалитета зрака према просторном и временском распореду,

- „ненамјерно испуштене постојане органске загађујуће материје“ - су материје које су перзистентне, биоакумулативне и токсичне, које се емитују из стационарних и покретних извора загађивања, као на пример полихлоровани дибензофурани и полихлоровани дибензодиоксини, полициклични ароматични угљоводоници, хексахлорбензен и полихлоровани бифенили,

- „**непријатан мирис**“ - је особина за коју се људским чулом мириса опажа да изазива негативан физиолошки утицај,
- „**оцењивање**“ - је мјеродавна метода која се користи за мјерење, израчунавање, предвиђање или процјену квалитета зрака,
- „**оператер**“ - је свако правно и физичко лице које у складу са посебним прописом обавља или надзире привредну активност на основу дозволе, другог одобрења, уписа у регистар или у другу јавну евиденцију, укључујући управљање радом или надзор постројења или на коју је пренесено овлашћење доношења економских одлука о техничком функционисању постројења,
- „**основне руралне локације**“ - су мјерна мјеста удаљена од значајних извора загађења зрака која се користе за обезбјеђивање података о основним концентрацијама загађујућих материја на мјестима која нису директно изложена загађењу зрака,
- „**основне урбане локације**“ - су мјерна мјеста у урбаним подручјима на којима су нивои изложености загађујућој материји опште градске популације репрезентативни,
- „**планови за квалитет зрака**“ - означавају планове у којима су утврђене мјере за достизање граничних и циљних вриједности,
- „**зона**“ - је један од разграничених дијелова територије Федерације БиХ од осталих таквих дијелова који представља функционалну цјелину, с обзиром на праћење, заштиту и побољшање квалитета зрака, те управљање квалитетом зрака,
- „**подручје**“ - је дио кантона које има специфичне карактеристике квалитета зрака и који захтјева подузимање посебних мјера,
- „**покретни извор загађивања**“ - је мотор са унутрашњим сагорјевањем уграђен у транспортно средство или радне машине,
- „**постројење**“ - је било који објекат који се користи за индустријске или јавне комуналне сврхе који може да изазове загађивање зрака,
- „**постројење за сагоријевање**“ - је технички систем у коме гориво оксидира у циљу коришћења на тај начин ослобођене топлоте,
- „**праг упозорења**“ - је ниво изнад кога постоји ризик по људско здравље услед кратког излагања за изузетно осјетљиве дијелове становништва и о коме је потребно дати најновије информације,
- „**праг узбуне**“ - је ниво изнад којег постоји ризик по људско здравље приликом кратког излагања и на којем ће бити предузети директни кораци,
- „**предузетник**“ - је лице које обавља самосталну пословну дјелатност-обрт,
- „**прекурсори озона**“ - су материје које доприносе формирању приземног озона,
- „**природни извори**“ - су извори емисије загађујућих материја који нису резултат директних или индиректних људских активности, укључујући природне појаве као што су вулканске ерупције, сеизмичке активности, геотермалне активности, пожари на неприступачним подручјима, снажни вјетрови или атмосферско ресуспендирање (поновно атмосферско подизање) или пријенос природних честица из сушних подручја,
- „**приземни озон**“ - је озон који се налази у најнижим слојевима тропосфере,
- „**регистар емисија**“ - је скуп података о врсти, количини, начину, просторном размјештају, мјесту испуштања и уношења загађујућих материја у зрак,

- „**стационарни извор загађивања**“ - је стационарна техничка јединица, укључујући и постројење за сагорјевање, у којој се изводи једна или више активности које могу довести до загађења зрака, као и свака друга активност код које постоји техничка повезаност са активностима које се изводе на том мјесту и које могу произвести емисије и загађивање,
- „**супстанце које оштећују озонски омотач**“ - су супстанце које имају потенцијал оштећења озонског омотача већи од нуле, и то, хлорофлуороугљеници, други потпуно халогеновани хлорофлуороугљеници, халони, угљен тетрахлорид, 1,1,1-трихлоретан (метил хлороформ), метил бромид, бромфлуороугљоводоници, хлорофлуороугљоводоници и бромхлорометан, било да су саме или у мјешавини, нове, сакупљене, обновљене или обрађене, које се контролишу у складу са Монреалским протоколом о супстанцама које оштећују озонски омотач,
- „**толерантна вриједност**“ - је гранична вриједност увећана за границу толеранције,
- „**загађивања из природних извора**“ - су емисије загађујућих материја које нису директно или индиректно изазване активностима људи, укључујући природне догађаје као што су сеизмичке активности, геотермалне активности, пожари, јаки вјетрови и морски таласи, атмосферска ресуспензија или пренос природних честица из сушних подручја, као и алергеног полена,
- „**загађивање зрака**“ - је директно или индиректно уношење супстанци у зрак од човјека што резултира таквим штетним утицајима који угрожавају људско здравље, наносе штету животним ресурсима, екосистемима и материјалним добрима,
- „**загађујућа материја**“ - је свака материја присутна у зраку која може неповољно утицати на људско здравље и/или околиш у цјелини,
- „**заинтересована јавност**“ - је јавност на коју рад постројења и обављање активности утиче или је вјероватно да ће утицати, укључујући невладине организације које се баве заштитом околиша и које су евидентирани код надлежног органа,
- „**замјенске супстанце**“ - су флуоровани гасови са ефектом стаклене баште и под тим се подразумијевају флуороугљоводоници, перфлуороугљеници и сумпор хексафлуорид, а потенцијал оштећења озонског омотача им је једнак нули,
- „**захтијевани ниво изложености**“ - је ниво одређен на основу показатеља просјечне изложености, с циљем смањења штетних утицаја на људско здравље, који треба постићи у заданом раздобљу,
- „**зрак**“ - је зрак у тропосфери који не укључује зрак у затвореном простору.

Члан 4. (Надлежност)

- (1) Надлежност по овом закону имају органи Федерације БиХ и кантона, јединица локалне самоуправе (опшћине и градови), привредни субјекти и друга правна и физичка лица.
- (2) Обавезе у циљу превенције, заштите и побољшања квалитета зрака, те ублажавања и прилагођавања на климатске промјене имају федерална и кантонална министарства надлежна за област околиша, просторног

уређења, грађења, саобраћаја, енергетике, рударства, индустрије, пољопривреде, привреде и здравства, свако у оквиру својих надлежности.

- (3) Надлежност Федералног министарства сколиша и туризма по овом закону (у даљем тексту: Федерално министарство) огледа се у: утврђивању врсте и стандарда квалитета зрака, успостави федералне мреже мониторинга квалитета зрака, утврђивању категорије квалитета зрака на територији Федерације БиХ, утврђивању услова за мониторинг квалитета зрака, утврђивању оправданости мјерења посебне намјене, обезбјеђењу сарадње између кантона на пољу израде планова квалитета зрака, подузимање потребних радњи у случају прекомјерног загађења зрака, обавјештавање јавности, учешће у провођењу уговорних одредби у области међународних обавеза, прописивање граничних вредности емисије загађујућих материја, доношењу прописа, успостављању и функционисању информационог система, те провођењу управног надзора над одредбама овог Закона.
- (4) Надлежност кантоналних министарстава по овом Закону огледа се у: прописивању строжијих стандарда квалитета зрака од оних утврђених федералним прописом, доношењу прописа из своје надлежности, успостављању мониторинга квалитета зрака, утврђивању оправданости мјерења посебне намјене, изради листе подручја на којима се не може лоцирати ниједно ново постројење за сагоријевање и спаљивање отпада, доношењу и примјени кантоналног плана заштите зрака, доношењу краткорочног акционог/интервентног плана, утврђивању садржаја елабората заштите зрака, вођењу регистра стационарних извора емисија и регистра емисија у зрак, информирању јавности, достављању података потребних за вођење информационог система, те доношењу прописа у складу с одредбама овог Закона.
- 5) Надлежност јединица локалне самоуправе по овом Закону огледа се у успостављању мониторинга квалитета зрака уз сагласност кантона, утврђивању оправданости мјерења посебне намјене, превенцију и регулисање емисија кроз просторно планирање и издавање дозволе из своје надлежности, те додатне надлежности дефинисане кантоналним прописом.
- (6) Привредни субјекти и друга правна и физичка лица који у обављању дјелатности утичу или могу утицати на квалитет зрака дужни су да обезбиједу техничке мјере за спречавање или смањивање емисије у зрак, планирају трошкове смањивања емисија у оквиру инвестиционих и производних трошкова, прате утицај своје дјелатности на квалитет

зрака, те обезбиједи мјере заштите у складу са овим Законом и законом којим се уређује област заштите околице.

- (7) Послове заштите квалитета зрака по питању обавеза дефинисаних међународним уговорима и споразумима осигурава Федерално министарство у сарадњи са Министарством вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

ПОГЛАВЉЕ II – КВАЛИТЕТ ЗРАКА

Члан 5.

(Загађује материје и стандарди квалитета зрака)

- (1) Врсте загађујућих материја и стандарди квалитета зрака за сваку врсту загађујуће материје у зраку утврђују се подзаконским актом којег доноси Федерално министарство.
- (2) Прописом из става (1) овог члана, у зависности од особина загађујуће материје, утврђују се горње границе оцјењивања, доње границе оцјењивања, граничне вриједности, циљне вриједности, дугорочни циљеви, критични нивои, рокови за достизање граничних и циљних вриједности квалитета зрака, као и прагови упозорења и узбуне, циљна вриједност смањења изложености на националном нивоу, те потребне мјере заштите здравља људи које се при њиховој појави морају подузети.
- (3) У зависности од нивоа и природе загађивања зрака, кантон може прописати додатне, као и строжије стандарде квалитета зрака од стандарда утврђених прописом из става (1) овог члана.
- (4) Граничне и/или циљне вриједности нивоа загађујућих материја у зраку прописане у складу са овим чланом не смију бити прекорачене када се једном постигну.

Члан 6.

(Зоне и агломерације)

- (1) На основу оцјене квалитета зрака, у зависности од утврђене горње и доње границе оцјењивања, територија Федерације БиХ разграничава се на зоне и агломерације квалитета зрака.
- (2) Разграничавање територије Федерације БиХ на зоне и агломерације утврђује се уредбом Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације БиХ) на приједлог Федералног министарства у сарадњи са Федералним хидрометеоролошким заводом.

- (3) Утврђене зоне и агломерације из става (2) овог члана се преиспитују најмање једном у пет година у складу са подацима о утврђивању прекорачења доње и горње границе оцјењивања за сумпор диоксид, азот-оксид и азотне оксиде, суспендоване честице (PM₁₀ и PM_{2,5}), олово, бензен, угљен моноксид, бензо(а)пирен, кадмијум, арсен и никл, као и са подацима о утврђивању прекорачења дугорочних циљева за озон.
- (4) У случају значајних промјена у активностима које утичу на квалитет зрака, зоне и агломерације се преиспитују у краћем периоду од периода прописаног ставом (3) овог члана.

Члан 7.

(Оцјена квалитета зрака)

- (1) На нивоу Федерације БиХ се оцјењује квалитет зрака у зависности од доње и горње границе оцјењивања, и то:
- а) у свим зонама и агломерацијама у којима ниво загађујућих материја прелази горњу границу оцјењивања за те загађујуће материје, а за оцјењивање квалитета зрака користе се подаци добијени фиксним мјерењима који се могу допуњавати подацима добијеним техникама моделирања и/или индикативним мјерењима,
  - б) у свим зонама и агломерацијама у којима је ниво загађујућих материја испод горње границе оцјењивања установљене за те загађујуће материје, за оцјењивање квалитета зрака може се користити комбинација фиксних мјерења и техника моделирања и/или индикативних мјерења,
  - ц) у свим зонама и агломерацијама у којима је ниво загађујућих материја испод доње границе оцјењивања установљене мјерењима за те загађујуће материје, за оцјењивање квалитета зрака користе се технике моделирања и/или технике процјењивања.
- (2) Изузетно од става (1) тачка ц) овог члана, мјерења се врше и на основим руралним локацијама удаљеним од значајних извора загађења зрака, у циљу обезбјеђења минималних информација о нивоу загађујућих материја.
- (3) Оцјењивање квалитета зрака и управљање квалитетом зрака обавезно је за сумпор диоксид, азот диоксид и азотне оксиде, суспендоване честице (PM₁₀ и PM_{2,5}), олово, бензен, угљен моноксид, бензо(а)пирен, озон, кадмијум, арсен и никл, а и за друге загађујуће материје у циљу усклађивања са релевантним међународним прописима.

Члан 8.
(Категорије квалитета зрака)

- (1) Према нивоу загађености, полазећи од прописаних граничних вриједности, а на основу резултата мониторинга и моделирања, утврђују се сљедеће категорије квалитета зрака:
  - а) прва категорија - чист или незнатно загађен зрак гдје нису прекорачене граничне вриједности нивоа ни за једну загађујућу материју,
  - б) друга категорија- загађен зрак гдје су прекорачене граничне вриједности нивоа за једну или више загађујућих материја.
- (2) Категорије квалитета зрака утврђују се једном годишње за протеклу календарску годину.
- (3) Листу категорија квалитета зрака по зонама и агломерацијама на територији Федерације БиХ доноси Федерално министарство и објављује их у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и на интернет страницама Владе Федерације БиХ и Федералног министарства.
- (4) Кантони на својој територији могу извршити категоризацију квалитета зрака по подручјима уважавајући додатне критерије утврђене кантоналним прописима.

Члан 9.
(Заштита и унапређење квалитета зрака)

- (1) У зони и/или агломерацији, у којој је утврђено да је квалитет зрака прве категорије, проводе се превентивне мјере ради спречавања загађивања зрака преко граничних вриједности.
- (2) У зони и/или агломерацији, у којој је утврђено да је квалитет зрака друге категорије, проводе се мјере за смањење загађивања зрака ради достизања граничних вриједности, као и смањења до испод граничних вриједности.
- (3) Мјере из ст. (1) и (2) овог члана доносе институције из члана 4. овог Закона, кроз планску и стратешку документацију, свако из своје надлежности.

Члан 10.
(Загађивања из природних извора)

- (1) Федерално министарство једном годишње доноси Листу зона и агломерација у којима су установљена прекорачења граничних вриједности квалитета зрака која потичу из природних извора.

- (2) Листа зона и агломерација из става (1) овог члана доноси се на основу података о концентрацијама и изворима, као и доказа који показују да се ова прекорачења могу приписати природним изворима.
- (3) Федерално министарство прописује начин вођења евиденције о подацима из става (2) овог члана.
- (4) Уколико се прекорачења граничних вриједности могу приписати природним изворима, таква прекорачења не сматрају се прекорачењима у смислу овог Закона.

Члан 11. (Мониторинг квалитета зрака)

- (1) У циљу ефикасног управљања квалитетом зрака успоставља се јединствени функционални систем праћења и контроле нивоа загађености зрака и одржавања базе података о квалитету зрака (у даљем тексту: Мониторинг квалитета зрака).
- (2) Надлежни органи Федерације БиХ и кантона у оквиру своје надлежности утврђене законом успостављају мониторинг квалитета зрака.
- (3) Јединице локалне самоуправе (општине) могу у сагласности са кантонима успоставити мониторинг квалитета зрака на својој територији у оквиру кантоналне мреже.
- (4) Мониторинг квалитета зрака може вршити и оператер индустријских и енергетских постројења.
- (5) Федерално министарство доноси пропис којим утврђује услове за мониторинг квалитета зрака на територији Федерације БиХ.
- (6) Прописом из става (5) овог члана обавезно се утврђују:
  - а) критерији за одређивање минималног броја мјерних мјеста и локације за узимање узорака у случају фиксних мјерења и у случају да су фиксна мјерења допуњена индикативним мјерењима или поступцима моделирања,
  - б) методологија мјерења и оцјењивања квалитета зрака (референтне методе мјерења и критерији за оцјењивање концентрација),
  - ц) захтјеви у погледу података који се користе за оцјењивање квалитета зрака,
  - д) начин обезбјеђења квалитета података за оцјењивање квалитета зрака (према захтјевима стандарда BAS EN ISO/IEC 17025),
  - е) обим и садржај информација о оцјењивању квалитета зрака.

(7) Начин умрежавања станица у оквиру мониторинга квалитета зрака прописан је чл. 12. до 16. овог Закона.

Члан 12.
(Мрежа квалитета зрака)

- (1) Системом мониторинга квалитета зрака успоставља се федерална, кантонална и општинска мрежа мјерних станица и/или мјерних мјеста за фиксна мјерења.
- (2) Праћење квалитета зрака може се обављати и намјенски индикативним мјерењима на основу акта надлежног органа за послове заштите околиша када је потребно утврдити степен загађености зрака на одређеном простору који није обухваћен мрежом мониторинга квалитета зрака.

Члан 13.
(Федерална мрежа квалитета зрака)

- (1) За праћење квалитета зрака на нивоу Федерације БиХ успоставља се федерална мрежа мјерних станица и/или мјерних мјеста (у даљем тексту: Федерална мрежа).
- (2) Федерална мрежа финансира се из средстава Буџета Федерације БиХ и намјенских средстава Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ.
- (3) Федералну мрежу чине мјерне станице и/или мјерна мјеста за мјерење:
  - а) регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у зраку и аероседиментима у оквиру међународних обавеза,
  - б) квалитета зрака у насељима, индустријским и ненасељеним подручјима,
  - ц) квалитета зрака у заштићеним природним добрима и заштићеној околини непокретних културних добара,
  - д) квалитета зрака у подручјима под утицајем одређених извора загађивања, укључујући покретне изворе,
  - е) алергеног полена.
- (4) Федерална мрежа се успоставља у складу са прописом којим се одређује број и распоред мјерних станица и/или мјерних мјеста у одређеним зонама и агломерацијама, као и обим, врста и учесталост мјерења.
- (5) У случају регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у зраку и аероседиментима у оквиру међународних обавеза може се успоставити једна или више заједничких мјерних станица, које обухватају

сусједне зоне у нашој и сусједним државама, да би се добила неопходна просторна резолуција.

- (7) Пропис контроле квалитета зрака из става (4) овог члана доноси Влада Федерације БиХ на приједлог Федералног министарства.

Члан 14.
(Надлежност над Федералном мрежом)

- (1) Праћење квалитета зрака у Федералној мрежи врши Федерални хидрометеоролошки завод у складу са својим овлашћењима.
- (2) Федерални хидрометеоролошки завод је надлежан за координацију активности Федералне мреже, те сарађује са другим органима управе који учествују у праћењу квалитета зрака, посебно са органима надлежним за заштиту здравља људи, заштиту природе, праћење метеоролошких услова и друго, као и са органима јединица локалне самоуправе.

Члан 15.
(Кантонална мрежа)

- (1) Кантон на својој територији успоставља кантоналну мрежу мјерних станица и/или мјерних мјеста за праћење квалитета зрака.
- (2) Кантоналну мрежу чине допунска мјерна мјеста које надлежни орган кантона одређује на основу мјерења или поступака процјене за подручја, зоне и агломерације за које нема података о нивоу загађујућих материја, у складу са својим потребама и могућностима.
- (3) Мониторинг квалитета зрака у кантоналној мрежи обавља се према пропису који за своју територију доноси надлежни орган кантона, а који мора бити усклађен са прописом из члана 13. овог Закона.
- (4) Надлежни орган кантона доноси пропис, уз претходну сагласност Федералног министарства, о контроли квалитета зрака на подручју кантона којим се одређује број и распоред мјерних станица и/или мјерних мјеста у одређеним зонама и агломерацијама, као и обим, врста и учесталост мјерења.
- (5) Кантонална мрежа се финансира из буџета кантона и из кантоналног фонда за заштиту околиша тамо гдје је успостављен.

Члан 16.
(Општинска мрежа)

- (1) Општина на својој територији може успоставити општинску мрежу мјерних станица и/или мјерних мјеста за праћење квалитета зрака уз сагласност кантона.
- (2) Мониторинг квалитета зрака у општинској мрежи обавља се према пропису који за своју територију доноси надлежни орган кантона, а који мора бити усклађен са прописом из члана 13. овог Закона.

Члан 17.
(Послови које обављају надлежни органи кантона и општине)

- (1) Средства за реализацију програма контроле квалитета зрака у кантоналној и општинској мрежи обезбјеђују се из буџета кантона и општине, те из средстава трансферираних према кантонима остварених радом Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ.
- (2) Надлежни орган кантона обавља координацију свих активности кантоналне и општинске мреже.
- (3) Надлежни орган кантона и општине обавља послове праћења квалитета зрака директно или преко овлаштеног правног лица.
- (4) Надлежни орган кантона и општине може да овласти правно лице да прати рад аутоматских станица, те прикупља и обрађује податке добијене контролом квалитета зрака у кантоналној и општинској мрежи.
- (5) Надлежни орган кантона и општине дужан је да податке о резултатима мониторинга квалитета зрака јавно објави и достави Федералном хидрометеоролошком заводу.

Члан 18.
(Мјерења посебне намјене)

- (1) У случају да постоји основана сумња да је дошло до загађености зрака које може нарушити здравље људи и/или околиш, морају се обавити намјенска мјерења нивоа загађујућих материја.
- (2) Федерално министарство, односно надлежни кантонални орган или орган јединице локалне самоуправе (општине) утврђује оправданост основане сумње из става (1) овог члана и доноси одлуку о мјерењима посебне намјене која садржи начин и рокове мјерења, као и врсту загађујућих материја које је потребно мјерити.

- (3) Мјерења посебне намјене Федерално министарство, односно надлежни кантонални орган или орган јединице локалне самоуправе (општине) обавља преко надлежних органа или овлаштеног правног лица.

Члан 19.

(Достава података о квалитети зрака)

- (1) Надлежни орган кантона, јединице локалне самоуправе (општине) и овлаштена правна лица дужни су да податке о квалитету зрака добијене контролом квалитета зрака из кантоналне и локалне мреже, као и резултате мјерења посебне намјене, достављају Федералном хидрометеоролошком заводу до 15-ог у мјесецу за претходни мјесец, а годишњи извјештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.
- (2) Федерални хидрометеоролошки завод, надлежни орган кантона, јединице локалне самоуправе (општине) и овлаштена правна лица дужни су да податке из става (1) овог члана учине доступним јавности и објаве у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својим интернет страницама.
- (3) Подаци из става (1) овог члана користе се за оцјењивање квалитета зрака, као и за израду извјештаја о стању квалитета зрака Федерације БиХ и саставни су дио информационог система о квалитету зрака.

ПОГЛАВЉЕ III - ПЛАНИРАЊЕ

Члан 20.

(Инструменти политике и планирања заштите зрака)

- (1) Инструменти политике и планирања заштите зрака су:
- а) Федерална стратегија заштите околиша и Акциони план заштите околиша дефинисани Законом о заштити околиша, у дијелу који се односи на област заштите зрака,
  - б) кантонални план заштите околиша у дијелу који се односе на област заштите зрака,
  - ц) кантонални план квалитета зрака,
  - д) кантонални краткорочни акциони/интервентни план,
  - е) Државни програми, планови и извјештаји који се доносе ради провођења међународних обавеза Босне и Херцеговине.
- (2) Федерална стратегија заштите околиша и Акциони план заштите околиша у дијелу који се односи на област заштите зрака, кантонални план заштите околиша, планови квалитета зрака и интервентни планови доносе се у

циљу очувања и побољшања квалитета зрака и избјегавања, спречавања или смањења штетних последица по здравље људи и/или околиш..

- (3) Државни програми, планови и извјештаји израђују се у циљу имплементације међународних обавеза дефинисаних међународним споразумима, конвенцијама и протоколима.

Члан 21.

(Израда просторних планова, урбанистичких планова и детаљних планских докумената)

- (1) Приликом израде просторних планова, урбанистичких планова и детаљних планских докумената мора се водити рачуна о заштити и осигурању квалитета зрака.
- (2) Ниједан план не може бити донесен уколико није усклађен са инструментима политике и планирања из члана 20. став (1) овог Закона.
- (3) Кантонално министарство надлежно за област околиша израђује листу подручја на којима се не може лоцирати ниједан нови тачкасти извор емисија, што се посебно односи на постројења за сагоријевање и постројења за спаљивање отпада.
- (4) У подручјима из става (3) овог члана се не може вршити ни значајније проширење постојећих дјелатности.
- (5) Код израде докумената из става (1) овог члана, при одређивању локација за нове тачкасте изворе емисија загађујућих материја, обавезна пажња се посвећује заштити вентилационих коридора и квалитету зрака неког густо или стално насељеног подручја.
- (6) Локација, величина и карактеристике вентилационих коридора одређују се метеоролошком студијом и моделирањем струјања зрака у карактеристичним ситуацијама.

Члан 22.

(Планови квалитета зрака)

- (1) Стратешки документ из члана 20. став (1) тачка а) овог Закона доноси Парламент Федерације БиХ, на период од најмање седам година, у складу са одредбама члана 46. Закона о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ“, број:15/21).
- (2) Садржај стратешког документа се усклађује са другим општим и секторским плановима и политикама.

- (3) Кантонални план заштите околиша дефинисан чланом 47. Закона о заштити околиша садржи детаљне планове заштите зрака за ниво кантона.
- (4) У случајевима прекорачења једне или више загађујуће материје кантон доноси кантонални план квалитета зрака.
- (5) У случајевима прекорачења прагова упозорења или прагова узбуне једне или више загадујућих материја, кантон доноси краткорочни акциони/интервентни план.

Члан 23.
(Садржај стратешких докумената)

- (1) Стратешким документом се обезбјеђују услови за успостављање институционалног система на основу којег се предузимају мјере за избегавање, спречавање или смањење загађења зрака и штетних посљедица по здравље људи и/или околиш у цјелини. Поред мјера заштите зрака, ова стратегија обухвата и проблематику климатских промјена.
- (2) Стратешки докуменат обавезно садржи:
  - а) опште информације (податке о локацијама, климатске и топографске податке, број становника, мјерне станице и/или мјерна мјеста),
  - б) кључне елементе за процјену тренутног стања квалитета зрака,
  - ц) циљеве који треба да се постигну,
  - д) активности које је потребно предузети ради постизања задатих циљева,
  - е) носиоце активности,
  - ф) дугорочне и краткорочне мјере за спречавање, ублажавање и контролу загађивања зрака,
  - г) временски оквир у којем ће се пренијети захтјеви квалитета зрака који се примјењују у Европској унији,
  - х) временски оквир за постизање задатих циљева који се тичу квалитета зрака,
  - и) захтјеве за интегрисањем циљева и мјера заштите квалитета зрака у друге секторске политике,
  - ј) мјере ублажавања и прилагођавања на климатске промјене,
  - к) начин извјештавања о реализацији стратегије,
  - л) поступке евалуације извјештаја,
  - м) разлоге за преиспитивање и кориговање стратешких одређења,

н) приказ извора и начина кориштења средстава и других ресурса неопходних за реализацију стратешких циљева.

Члан 24.

(Извјештај о реализацији стратешког документа)

- (1) Влада Федерације БиХ подноси извјештај о реализацији стратешког документа Парламенту Федерације БиХ сваке двије године у складу са одредбама члана 45. Закона о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ”, број:15/21).
- (2) Извјештај из става (1) овог члана ставља се на увид јавности путем интернет странице Федералног министарства, а мишљење јавности узима се у обзир приликом доношења одлуке о преиспитивању и кориговању стратешких опредељења.

Члан 25.

(Кантонални план квалитета зрака)

- (1) Кантон доноси План квалитета зрака у зонама и агломерацијама у којима је зрак друге категорије, односно када загађеност зрака превазилази ефекте мјера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет околиша или постоји стално загађивање зрака на одређеном простору, са циљем да се постигну одговарајуће граничне вриједности или циљне вриједности утврђене актом из члана 5. овог Закона.
- (2) План из става (1) овог члана доноси се на основу оцјене стања квалитета зрака и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања зрака који су довели до загађености.
- (3) Изузетно од става (1) овог члана, надлежни орган кантона не доноси План квалитета зрака у случају прекорачења из члана 10. овог Закона, осим у случају да се прекорачења могу приписати и другим изворима суспендованих честица PM_{10} .
- (4) Ако зоне или агломерације из става (1) обухватају територију више од једног кантона, кантони у обухвату исте зоне или агломерације дужни су сарађивати приликом израде планова квалитета зрака с циљем хармонизације мјера.
- (5) Федерално министарство даје мишљење на планове квалитета зрака из става (1) овог члана, у фази њихове припреме.
- (6) Федерално министарство обезбјеђује сарадњу кантона на изради планова квалитета зрака у случају из става (4) овог члана.

- (7) Сарадња из става (6) овог члана одвија се у складу са одредбама Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 35/05).

Члан 26.

(Садржај планова квалитета зрака)

- (1) Планови квалитета зрака из члана 25. овог Закона садрже:
- а) податке о локацији (подручју) повећане загађености,
  - б) основне информације о зони и агломерацији,
  - ц) податке о врсти и степену загађености,
  - д) податке о извору загађења,
  - е) анализу ситуације и фактора који су утицали на појаву прекорачења,
  - ф) детаље о мјерама или пројектима побољшања који су постојали прије ступања на снагу овог закона,
  - г) детаље о мјерама или пројектима који су примијењени са циљем смањења загађености након ступања на снагу овог Закона,
  - х) детаље о мјерама или пројектима који се планирају у дугорочном периоду,
  - и) органе надлежне за развој и спровођење плана,
  - ј) листу докумената, публикација и слично, којима се поткрепљују подаци наведени у плану,
  - к) ограничења у погледу кориштења горива.
- (2) Планови квалитета зрака могу да садрже и мјере прописане краткорочним акционим/интервентним плановима из члана 28. овог Закона.
- (3) У случају прекорачења оних граничних вриједности за које је рок за постизање већ истекао, плановима квалитета зрака утврђују се одговарајуће мјере како би се скратио период прекорачења.
- (4) Плановима квалитета зрака могу се утврдити специфичне мјере намијењене заштити осјетљивих група становништва, посебно дјеце.

Члан 27.

(Краткорочни акциони/интервентни план)

- (1) Надлежни орган кантона доноси краткорочни акциони/интервентни план у дијелу зоне или агломерације која се налази на њиховој територији у случају да:
- а) постоји опасност да нивои загађујућих материја у зраку прекораче једну или више концентрација опасних по здравље људи утврђених прописом из члана 5. став (2) овог Закона, или

- б) постоји опасност да се прекорачи концентрација приземног озона опасна по здравље људи, ако надлежни орган процијени, узимајући у обзир географске, метеоролошке и економске услове, да постоји значајан потенцијал да се смањи ризик, трајање и озбиљност таквог прекорачења
- (2) Краткорочни акциони/интервентни планови могу се, ради заштите здравља људи и/или околиша по потреби, донијети и у случају ако постоји опасност од прекорачења једне или више граничних или циљних вриједности за поједине загађујуће материје које су утврђене актом из члана 5. овог Закона.
- (3) Ако зоне или агломерације из става (1) овог члана обухватају територију више од једног кантона, кантони у обухвату исте зоне или агломерације дужни су сарађивати приликом израде интервентних планова с циљем хармонизације мјера.
- (4) Краткорочни акциони/интервентни план кантона, из става (3) овог члана мора, у случајевима утицаја на територији другог кантона, садржавати мјере које се подузимају у случају активирања плана са механизмима обавезности примјене мјера.
- (5) Мјере из краткорочних акционих/интервентних планова контролишу надлежне инспекције и други органи у складу са кантоналним прописом.
- (6) Федерални хидрометеоролошки завод БиХ даје процјену да постоји индикација о преносу загађујућих материја преко граница кантона и зона.
- (7) Федерално министарство обезбјеђује сарадњу кантона на изради планова у случају из става (3) овог члана.
- (8) Сарадња из става (6) овог члана одвија се у складу са одредбама Закона о организацији органа управе („Службене новине Федерације БиХ“, број: 35/05).

Члан 28.

(Садржај краткорочног акционог/интервентног плана)

- (1) Краткорочни акциони/интервентни планови из члана 27. овог Закона садрже обавезно мјере које се краткорочно предузимају у циљу смањења ризика или трајања таквог прекорачења.
- (2) Краткорочним акционим/интервентним планом из става (1) овог члана могу се, у зависности од сваког појединачног случаја, подузети

дјелотворне мјере за контролу активности које доприносе настанку опасности од прекрочења одговарајућих граничних или циљних вриједности или концентрација опасних по здравље људи и по потреби привремено зауставити наведене активности.

- (3) Краткорочним акционим/интервентним планом могу се предвидјети мјере у вези са саобраћајем моторних возила, у складу са посебним законом, радовима на изградњи, радом индустријских постројења, употребом производа који садрже загађујуће материје и гријањем домаћинства, као и специфичне активности намијењене заштити осјетљивих група становништва, нарочито дјеце.

Члан 29.

(Транспарентност краткорочних акционих/интервентних планова)

Краткорочни акциони/интервентни планови и информације о начину на који ће се примјењивати морају бити доступни јавности и заинтересованим организацијама, као што су организације које се баве заштитом окопиша, организације које заступају интересе осјетљивих група становништва, здравствене организације и удружења привредника.

Члан 30.

(Прекогранично загађивање зрака)

- (1) Надлежни орган кантона одмах обавјештава Федерално министарство уколико се било која гранична вриједност, критични ниво, граница толеранције, циљна вриједност и дугорочни циљ, концентрација опасна по здравље људи или концентрација о којој се извјештава јавност прекорачи због значајног прекограничног преноса зраком загађујућих материја или њихових прекурсора.
- (2) Федерално министарство у случају из става (1) овог члана, по потреби, предузима заједничке активности са надлежним органима на нивоу државе и са надлежним органима на нивоу друге државе, као што су припрема заједнички координираног плана квалитета зрака и/или припрема и примјена краткорочног акционог плана за сусједне зоне у нашој и сусједним земљама и размјена потребних информација.
- (3) У случају прекрочења концентрације опасне по здравље људи и концентрације о којој се извјештава јавност у зонама или агломерацијама у близини ентитетске границе, Федерално министарство путем надлежног органа на нивоу државе у најкраћем року о томе обавјештава надлежни орган сусједне државе.

- (4) Федерално министарство информише јавност у случајевима из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 31.

(Имплементација међународних уговора на пољу заштите квалитета зрака)

Федерално министарство учествује у активностима на изради докумената дефинисаних чланом 20. став (1) тачка е) овог Закона с циљем имплементације одредби међународних уговора на пољу заштите квалитета зрака.

ПОГЛАВЉЕ IV - МЈЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗРАКА

Члан 32.

(Мјере за спречавање и смањење загађивања зрака)

- (1) Дјелотворна заштита и побољшање квалитета зрака осигурава се примјеном начела одрживог развоја, начела цјелокупног приступа и примјеном најбољих расположивих техника, техничких рјешења и мјера.
- (2) У циљу спречавања и смањења загађивања зрака и побољшање квалитета зрака подузимају се слиједеће мјере:
- а) усклађивањем просторних планова са програмима заштите зрака, односно цјеловитим планирањем,
  - б) прописивање граничних вриједности емисија загађујућих материја из стационарних извора загађивања,
  - ц) примјеном мјера заштите зрака утврђених у процедурама процјене утицаја на околиш и околињској дозволи у складу са одредбама Закона о заштити околиша,
  - д) примјеном мјера утврђених у урбанистичкој сагласности, односно грађевинској дозволи коју издаје надлежни орган кантона или локалне самоуправе када извор емисије није предмет процјене утицаја на околиш нити прибављања околињске дозволе,
  - е) потицањем примјене мјера чистије производње, обновљивих извора енергије и околињски прихватљивијих видова транспорта,
  - ф) потицањем провођења мјера енергијске ефикасности,
  - г) прописивање граничних вриједности емисија загађујућих материја из покретних извора загађивања,
  - х) усклађивање са максималним националним емисијама након њиховог утврђивања за поједине загађујуће материје,
  - и) прописивање дозвољених количина појединих загађујућих материја у одређеним производима (горива, боје...),
  - ј) смањење емисија стакленичких гасова,

- к) постепено смањивање употребе супстанци које оштећују озонски омотач,
  - л) провођење мјера из акционих планова за побољшање квалитета зрака и краткорочних акционих /интервентних планова.
- (3) Мјере заштите зрака из става (2) тачка д) овог члана утврђују се елаборатом заштите зрака којег израђује овлаштена правна особа за послове израде студија утицаја на околиш у складу са Законом о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ”, број:15/21).
- (4) Садржај елабората из става (3) овог члана минимално мора садржавати податке о начину загријавања простора, информацију о постојању котловнице, податке о броју котлова и капацитету, врсти и потрошњи горива, опису система мониторинга, опису технолошких процеса, те мјерама спречавања и контроле емисије у зрак. Детаљан садржај елабората уређују кантони.

Члан 33.

(Граничне вриједности емисија из стационарних извора и мониторинг емисија)

- (1) Федерално министарство посебним прописом утврђује мјере за спречавање и смањење загађивања зрака и побољшање квалитета зрака које садрже:
- а) граничне вриједности емисије загађујућих материја у зрак из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоријевање,
  - б) начин, поступак, учесталост и методологију мјерења емисије загађујућих материја,
  - ц) критеријуме за успостављање мјерних мјеста на испусту за мјерење емисије,
  - д) поступак вредновања резултата мјерења емисије и усклађеност са прописаним нормативима,
  - е) садржај извјештаја о извршеним мјерењима емисије и билансу емисије,
  - ф) начин прорачуна емисија и достављања података о емисијама за потребе информационог система и рокове достављања података.
- (2) Прописом из става (1) овог члана, за постојеће изворе загађивања зрака, у изнимним случајевима, прописују се дозвољена прекорачења граничних вриједности емисије одређених загађујућих материја и одређује рок у коме се те вриједности морају смањити на ниво граничних вриједности емисије.
- (3) На подручју гдје је утврђена друга категорија квалитета зрака, надлежни орган може захтијевати строжије граничне вриједности емисија.

Члан 34.

(Граничне вриједности емисија из постројења за сагоријевање и мониторинг емисија)

Федерално министарство прописује граничне вриједности емисије загађујућих материја из постројења за сагоријевање, имајући у виду, врсту, капацитет, старост, планирани радни вијек постројења и гориво које се у њему користи, методе и начин мјерења емисије загађујућих материја, критеријуме за избор мјерних мјеста, начин провјере тачности мјерења (контролна мјерења и калибрација), начин обраде резултата мјерења, начин прорачуна и рокове за достављање података и поступак одређивања укупне годишње емисије из постројења за сагоријевање.

Члан 35.

(Велика постројења за сагоријевање)

Велика постројења за сагоријевање која су обухваћена Националним планом смањења емисија загађујућих материја за Босну и Херцеговину, постепено смањују емисије сумпор-диоксида (SO₂), азотних оксида (NO_x) и чврстих честица, у складу са Уговором о успостави Енергетске заједнице („Службени гласник БиХ-Међународни уговори“, број: 9/06) и актима донесеним за његово провођење.

Члан 36.

(Квалитет течних горива)

- (1) Квалитет течних горива регулисан је актом Вијећа Министара Босне и Херцеговине и прописом у надлежности Федералног министарства енергије, рударства и индустрије.
- (2) На подручју Федерације БиХ, тешка уља код којих садржај сумпора прелази 1,00 % масе, не могу бити кориштена као горива за постројења за сагоријевање од 01. јануара 2010. године.
- (3) Дизел-горива која се користе за моторна возила и бродове не могу бити кориштена као горива од:
  - а) 1. јануара 2010. године уколико је садржај сумпора већи од 0,20% њихове масе,
  - б) 1. јануара 2015. године уколико је садржај сумпора већи од 0,10 % њихове масе.
- (4) Ограничења из ст. (2) и (3) овог члана у одређеним течним нафтним дериватима се не примјењују на:
  - а) горива намјењена преради прије финалног сагоријевања,
  - б) горива која ће бити прерађена у рафинеријској индустрији.

- (5) Горива за моторна возила морају бити у складу са стандардима квалитета које је објавио Институт за стандардизацију БиХ.
- (6) Забрањено је стављање на тржиште и промет оловног бензина.

Члан 37.

(Емисије испарљивих органских једињења приликом складиштења и дистрибуције горива)

- (1) Техничке стандарде заштите зрака од емисије испарљивих органских једињења које настају складиштењем, претакањем и дистрибуцијом горива прописује Федерално министарство у сарадњи са Федералним министарством енергије, рударства и индустрије.
- (2) Прописом из става (1) овог члана утврђују се технички стандарди за уређаје за складиштење и претакање горива на терминалима и бензинским станицама, као и за цистерне које се користе за превоз горива од једног терминала до другог или од терминала до бензинске станице, те рокови за њихово постизање.

Члан 38.

(Емисије испарљивих органских једињења приликом кориштења растварача)

- (1) Правно лице и оператер који у свом производном процесу користи органске раствараче дужан је да примењује мјере у циљу смањења вриједности емисије испарљивих органских једињења испод прописаних вриједности.
- (2) Федерално министарство доноси пропис којим се уређује:
  - а) поступак за спречавање или смањивање директних или индиректних посљедица емисија испарљивих органских једињења на околиш, а посебно емисија у зрак,
  - б) граничне вриједности емисија испарљивих органских једињења из постројења и активности које користе органске раствараче,
  - ц) захтјеви за постројења која та једињења користе,
  - д) шеме за смањење емисија испарљивих органских једињења.
- (3) Шема за смањење емисија испарљивих органских једињења је прописани алтернативни начин смањења емисија испарљивих органских једињења.

Члан 39.
(Емисије из кућних ложишта)

- (1) Емисија из кућних ложишта и квалитет горива за ову намјену, регулише се у складу са стандардима усвојеним од стране Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS), а у зависности од намјене и капацитета.
- (2) Стандарди по којима се користе и инсталирају пећи и котлови за кућна ложишта су:
- а) пећи које се налазе у просторијама које се грију,
    - і. BAS EN 14785 - Гријалице за загријавање простора на чврсто гориво – Захтјеви методе испитивања (камини за гријање на пелет снаге до 50 kW)
    - іі. BAS EN 12815 Пећи на чврсто гориво – Захтјеви и методе испитивања (пећи ручно ложење, примарна намјена кухање, секундарно гријање)
  - б) котлови који се налазе у засебним котловницама,
    - і. BAS EN 303-5 - Топловодни котлови – Дио 5, Топловодни котлови за чврста горива, ручно и аутоматски пуњени, називне топлотне снаге до 500 kW -
      - 1. Терминологија, посебни захтјеви, испитивање и означавање (котао који се монтира у котловницу)
- (3) Горива која се користе у овој врсти ложишта морају да имају сљедеће карактеристике:
- а) пелет који се ставља у промет на подручју Федерације БиХ мора да има минимално класу квалитета А2, или класу еквивалентну класи А2,
  - б) угаљ који се ставља у промет и/или употребу на подручју Федерације БиХ мора да има укупни садржај горивог сумпора испод 1% и топлотну моћ већу од 12.000 kJ/kg,
  - ц) огрјевно дрво које се ставља у промет и/или употребу мора да има мање од 25% влаге.
- (4) Забрањено је стављање у промет пећи и котлова који не задовољавају захтјеве из става (2) овог члана.
- (5) Остала горива, чији квалитет није дефинисан овим Законом, морају бити у складу са типским одобрењем произвођача пећи, камина, или котла за које се гориво користи.
- (6) Контролу кућних ложишта дефинишу кантони својим прописима.

Члан 40.
(Боје и лакови)

- (1) У циљу смањења емисија испарљивих органских једињења из боја и лакова прописују се максимално дозвољени садржај појединих испарљивих органских једињења у бојама и лаковима.
- (2) Максимално дозвољени садржај испарљивих органских једињења у бојама и лаковима утврђује се прописима којима се уређује област хемикалија у Федерацији БиХ.

Члан 41.
(Покретни извори загађивања)

- (1) Покретни извори загађивања могу се користити и стављати у промет ако загађујуће материје у издувним гасовима из тих извора не прелазе граничне вриједности емисије утврђене техничким прописима.
- (2) Емисије из покретних извора загађивања контролишу се приликом редовног, ванредног и контролног техничког прегледа, у складу са одговарајућим техничким прописом и законом којим се уређује безбједност саобраћаја.

Члан 42.
(Усклађивање са максималним националним емисијама након њиховог утврђивања за поједине загађујуће материје)

- (1) На нивоу Босне и Херцеговине у складу са међународним уговорима утврђују се максималне националне емисије за ацидификујуће и еутрофикујуће загађујуће материје и прекурсоре озона, и то за сумпор-диоксид (SO₂), азотне оксиде (NO_x), испарљива органска једињења и амонијак (NH₃), у циљу унапређења и заштите околиша и здравља људи од штетног дјеловања ацидификације, еутрофикације и приземног озона, а ради постизања дугорочних циљева који подразумијевају одржавање критичних нивоа и заштиту становништва.
- (2) Ради праћења емисија из става (1) овог члана са подручја Федерације БиХ успоставља се Инвентар емисија и пројекције емисија.
- (3) Федерални хидрометеоролошки завод води Инвентар емисија и пројекције емисија из става (2) овог члана за подручје Федерације БиХ.
- (4) Федерално министарство прописује методологију за израду Инвентара емисија и пројекције емисија и начин прикупљања података.

Члан 43.
(Емисије стакленичких гасова)

- (1) Стакленички гасови су, угљен-диоксид (CO₂), метан (CH₄), азотсубоксид (N₂O), флуороугљоводоници (HFCs), перфлуороугљеници (PFCs) и сумпорхексафлуорид (SF₆).
- (2) Спречавање и смањење загађивања зрака које утиче на промјену климе проводи се:
  - а) примјеном мјера за смањење емисија стакленичких гасова,
  - б) праћењем емисија стакленичких гасова из извора и праћењем одстрањених количина ових гасова путем понора.
- (3) Мјере из става (2) тачка а) овог члана реализују се:
  - а) развојем и кориштењем чистијих технологија којима се спријечава или смањује емисија стакленичких гасова,
  - б) подстицањем кориштења обновљивих извора енергије,
  - ц) подстицањем околишки прихватљивијег транспорта,
  - д) подстицањем енергијске ефикасности,
  - е) активностима којима се повећава одстрањивање стакленичких гасова из атмосфере.
- (4) Мјере из става (2) тачка а) овог члана могу се проводити у оквиру механизма чистог развоја и облажавања климатских промјена дефинисаних Одлуком Вијећа министара о оснивању овлаштеног органа за првођење пројекта Механизма чистог развоја Кјото протокола Оквирне конвенције Уједињених нација о промјени климе („Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 102/10 и 45/15) и provedбеним актима на нивоу Федерације БиХ.

Члан 44.
(Механизам мониторинга и извјештавања о емисијама стакленичких гасова)

- (1) У циљу међународног извјештавања Босне и Херцеговине, по основу чланства у међународним уговорима, воде се подаци о емисијама и одстрањеним количинама стакленичких гасова из члана 67. став (2) тачка ц) овог Закона што чини Инвентар емисије стакленичких гасова.
- (2) Федерални хидрометеоролошки завод води Инвентар емисија стакленичких гасова са подручја Федерације БиХ по основу података о емисијама и одстрањеним количинама стакленичких гасова.
- (3) Министарства и други федерални органи управе надлежни за послове заштите околиша, енергетике, привреде, пољопривреде, шумарства, вода, службене статистике, те јавна предузећа из наведених области

који прикупљају или посједују податке о дјелатностима по секторима којим се испуштају или уклањају стакленички гасови потребни за вођење Инвентара емисије стакленичких гасова, као и за потребе извјештавања из члана 69. овог Закона, морају те податке доставити Федералном хидрометеоролошком заводу.

- (4) Подаци из става (3) овог члана достављају се без накнаде до краја децембра текуће године за претходну календарску годину.
- (5) Субјекти из става (3) овог члана дужни су да посебним актом именују лица која ће обављати послове у вези са достављањем и провјером података о дјелатностима којим се испуштају или уклањају стакленички гасови.
- (6) Федерално министарство прописује методологију вођења Инвентара емисије стакленичких гасова и начин прикупљања података.
- (7) Подаци из става (4) овог члана су јавни.

Члан 45.

(Обавеза оператора извора стакленичких гасова)

Федерално министарство проведбеним прописом дефинише оператере који подлијежу обавези мониторинга и/или извјештавања о емисијама стакленичких гасова, методологију мониторинга, верификације и извјештавања о емисијама стакленичких гасова, као и обим и начин доставе података за извјештавање.

Члан 46.

(Супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце)

- (1) Услови и начин постепеног смањивања потрошње супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци у Босни и Херцеговини и њихово постепено искључивање из употребе, уз дефинисање услова за увоз, извоз и стављање у промет тих супстанци и производа који их користе, прописани су актом Вијећа министара БиХ који уређује начин провођења међународног уговора у области заштите озонског омотача.
- (2) Федерално министарство прописује поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и замјенским супстанцама, као и новим контролисаним супстанцама, поступање са производима који садрже или су помоћу тих супстанци произведени, начин провјере испуштања и контроле емисија ових супстанци, поступање са тим супстанцама након престанка употребе производа и опреме који их садрже, начин њиховог прикупљања, обнављања, обраде и трајног одлагања, начин означавања производа који садржи ове супстанце и вођење регистра

истих, детаљне услове које морају испунити правна лица и предузетници који обављају дјелатност уградње, одржавања и/или сервисирања производа и опреме и поступак издавања претходне сагласности у процедури издавања дозволе за увоз/извоз супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци, те накнаде за стављање на тржиште супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци.

Члан 47.

(Руковање са супстанцама које оштећују озонски омотач и/или замјенским супстанцама)

- (1) За обављање дјелатности уградње, одржавања и/или сервисирања производа и опреме која садржи супстанце које оштећују озонски омотач или замјенске супстанце, контроле испуштања и емисије, те обнављања ових супстанци прибавља се дозвола од стране Федералног министарства.
- (2) Дозвола из става (1) овог члана издаје се правном лицу или предузетнику који испуњава сљедеће услове:
  - а) да је регистровано за обављање дјелатности из става (1) овог члана,
  - б) да запошљава најмање једно стручно оспособљено лице на начин прописан чланом 48. овог Закона које рукује супстанцама које оштећују озонски омотач и/или замјенским супстанцама, те
  - ц) да посједује опрему за обављање дјелатности за које се издаје дозвола.
- (3) Федерално министарство може захтијевати и додатне податке, информације или документацију за издавање дозволе као потврду о испуњавању услова из става (2) овог члана.
- (4) Дозвола се издаје на период од пет година и иста може обухватати једну или више дјелатности из става (1) овог члана.
- (5) Ако правно лице или предузетник има једну или више организационих јединица (пословних јединица или издвојених пословних простора), дозвола из става (1) овог члана се односи и на сваку организациону јединицу за коју се утврди да испуњава услове из става (2) овог члана.
- (6) Федерално министарство објављује на својој интернет страници списак правних лица и предузетника којима је издата дозвола са идентификованим дјелатностима за које се издаје дозвола.

Члан 48.

(Стручно оспособљавање за руковање супстанцама које оштећују озонски омотач и/или замјенским супстанцама)

- (1) Стручно оспособљавање за руковање супстанцама које оштећују озонски омотач и/или замјенским супстанцама врше јавне високошколске установе које морају имати на располагању сљедеће:
  - а) одговарајући простор за извођење теоријске наставе,
  - б) техничку опрему и наставна средства за извођење теоријске и практичне наставе, и
  - ц) квалификоване стручне предаваче одговарајуће стручне спреме и образовног степена потребног за извођење наставе.
- (2) Стручно оспособљавање могу да врше научноистраживачки и истраживачко-развојни институти уколико испуњавају услове из става (1) овог члана.
- (3) Институције из ст. (1) и (2) овог члана морају прибавити одобрење Федералног министарства за обављање стручног оспособљавања.
- (4) Одобрење из става (3) овог члана је управни акт и издаје се на период од пет година.
- (5) Федерално министарство прописује детаљније услове које морају испуњавати установе које врше стручно оспособљавање, те начин и поступак стручног оспособљавања, провјере знања и издавања увјерења о стручној оспособљености.

Члан 49.

(Забране)

На територији Федерације БиХ забрањује се:

- а) производња супстанци које оштећују озонски омотач,
- б) стављање у промет супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци без прибављене дозволе о увозу,
- ц) стављање у промет на мало супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци, односно забрана продаје купцима који немају прибављену дозволу из члана 47. овог Закона,
- д) стављање у промет нових производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач,
- е) испуштање супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци у околицу,
- ф) пуњење производа и опреме који садрже замјенске супстанце супстанцама које оштећују озонски омотач,
- г) испирање супстанцама које оштећују озонски омотач,

- х) стављање у промет супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци у резервоарима/цилиндрима за једнократну употребу,
- и) стављање у промет кориштених производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач.

Члан 50.

(Постојане органске загађујуће материје)

- (1) Подаци о ненамјерно испуштеним постојаним органским загађујућим материјама чине Инвентар о ненамјерно испуштеним дуготрајним органским загађујућим материјама који води Федерални хидрометеоролошки завод.
- (2) Подаци из става (1) овог члана су јавни.
- (3) Федерално министарство прописује изворе и методологију израде Инвентара из става (1) овог члана.

Члан 51.

(Мјере превенције и санације)

- (1) Постројење се пројектује, гради и/или производи, опрема, користи и одржава тако да не испушта загађујуће материје у зрак у количини већој од граничних вриједности емисије, изузев у случајевима из члана 33. став (2) овог Закона.
- (2) Уколико дође до квара уређаја којима се обезбјеђује провођење прописаних мјера заштите или до поремећаја технолошког процеса, услјед чега долази до прекорачења граничних вриједности емисије, оператер је дужан да квар или поремећај отклони, односно прилагоди рад насталој ситуацији или да обустави технолошки процес како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року.
- (3) У случају прекорачења граничних вриједности нивоа загађујућих материја у зраку оператер је дужан, када то уочи или по налогу надлежног инспектора, одмах да предузме техничко-технолошке мјере или да обустави технолошки процес како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности.
- (4) Оператер стационарног извора загађивања, код кога се у процесу обављања дјелатности могу емитовати гасови непријатног мириса, дужан је да примјењује мјере које ће довести до редукције мириса иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије.

Члан 52.

(Мониторинг емисија и обавезе оператера)

(1) Оператер, чија емисија у зрак из стационарног извора подлијеже ограничењу, а према прописима из чл. 33. и 34. овог Закона обавезник континуираног мониторинга емисија у зрак, дужан је да:

- а) у оквиру поступка исхођења околине дозволе достави податке о стационарном извору према Федералном министарству,
- б) обезбиједи редовни мониторинг емисије путем континуираних мјерења емисије, за одређене загађујуће материје и/или изворе загађивања, самостално односно путем аутоматских уређаја за континуирано мјерење,
- ц) обезбиједи редовно одржавање и контролу мјерних уређаја,
- д) води евиденцију о обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима и резултатима мјерења, те да доставља податке у форми прописаног извјештаја Федералном министарству,
- е) води евиденцију о врсти, количини и квалитету сировина, као и отпада код процеса који укључују спаљивање отпада,
- ф) води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја, као и мјерних уређаја за мјерење емисије,
- г) обавијештава Федерално министарство о свакој његовој промјени, (реконструкцији, почетку рада новог извора или затварању извора емисије).

(2) Оператер, чија емисија у зрак из стационарног извора подлијеже ограничењу, а према прописима из чл. 33. и 34. овог Закона обавезник периодичног мониторинга емисија у зрак, дужан је да:

- а) у оквиру поступка исхођења околине дозволе или одговарајуће дозволе за грађење достави податке о стационарном извору загађивања надлежним органима који издају дозволу,
- б) обезбиједи редован мониторинг емисије, периодичним мјерењима емисије, путем правног лица који посједује дозволу из члана 55. овог Закона,
- ц) води евиденцију о обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима, резултатима, учесталости мјерења и доставља податке у форми прописаног извјештаја надлежним органима,
- д) води евиденцију о врсти, количини и квалитету сировина, као и отпада код процеса који укључују спаљивање отпада,
- е) води евиденцију о раду уређаја за спријечавање или смањивање емисија загађујућих материја,
- ф) обавијештава Федерално или кантонално министарство за околиш о свакој његовој промјени (реконструкцији, почетку рада новог извора или затварању извора емисије),

г) податке из тачке ц) достави и припадајућем кантоналном министарству уколико је обавезник исхођења околине дозволе од стране Федералног министарства.

(3) Извјештај о обављеним мјерењима из става (1) тачка д) и став (2) тачка ц) овог члана доставља се и у складу са прописом дефинисаним чланом 32. став 4. овог Закона.

(4) Оператер је дужан да о свом трошку проведе мјере за смањење емисија загађујућих материја.

Члан 53.

(Регистар емисија на нивоу кантона)

(1) Надлежно тијело на нивоу кантона, на основу података из члана 52. овог Закона, води базу података о стационарним изворима емисија у зрак на територији свог кантона, са подацима о просторном смјештају и капацитетима извора загађивања, као и свим промјенама и реконструкцијама.

(2) База података из става (1) може укључивати и ниже прагове емисија у зрак од оних који су захтијевани прописом који се односи на регистар постројења и загађивања.

(3) База података из става (1) саставни је дио кантоналног регистра емисија.

(4) Регистар емисија води се по дјелатностима, те укључује емисије свих извора емисија у зрак, минимално за следеће материје, сумпордиоксид, нитрооксиде, угљендиоксид, угљенмоноксид, амонијак, нитрозооксиде, метан, неметанске угљенводонике, бензин и чврсте честице изнад десет микрометара (PM₁₀).

(5) Подаци из базе података о стационарним изворима емисија из става (1) овог члана, који су по праговима емисија релевантни за регистар постројења и загађивања, достављају се у регистар постројења и загађивања на федералном нивоу, у складу са одредбама Закона о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ“, број: 15/21).

(6) Надлежно Федерално министарство до краја првог квартала године, за претходну годину, обавјештава кантонална министарства о врстама загађујућих материја и билансу емисија за обвезнике који припадају одређеном кантону, а емисије у зрак прате континуираним мониторингом.

ПОГЛАВЉЕ V - ПОСЛОВИ МЈЕРЕЊА

Члан 54.

(Начин вршења мјерења)

(1) Надлежни орган Федерације БиХ, кантона, општине и правна лица који врше мониторинг квалитета зрака дужна су да мјерење квалитета зрака обављају у складу са прописом из члана 13. овог Закона.

(2) Правна лица која врше мјерење емисије из стационарних извора дужна су да мјерење емисије обављају у складу с прописима из чл. 33. и 34. овог Закона.

Члан 55.

(Дозвола за правна лица)

(1) Правна лица из члана 54. став (2) овог Закона могу вршити мјерење након прибављања дозволе Федералног министарства.

(2) Федерално министарство прописује детаљније услове за издавање и одузимање дозволе из става (1) овог члана.

(3) Дозволе за мјерење емисије одузет ће се уколико правно лице престане да испуњава прописане услове и ако се утврди да правно лице ове послове не обавља у складу са издатим дозволама и прописима из чл. 33. и 34. овог Закона.

Члан 56.

(Дозвола за оператере)

(1) Оператер стационарног извора загађивања, који врши мјерење емисија на властитом извору, мјерења мора вршити у складу са прописом из чл. 33. и 34. овог Закона.

(2) Оператер из става (1) овог члана може добити дозволу Федералног министарства ако у оквиру своје регистроване дјелатности самостално обавља послове мјерења емисије загађујућих материја, под условом да је стручно и технички оспособљен према захтјевима стандарда BAS ISO/IEC 17025.

(3) Изузетно од става (2) овог члана оператери који су у обавези вршења континуираног мониторинга емисија не подлијежу издавању дозволе и дужни су проводити мјерења у складу са BAS EN 14181 и прописима из чл. 33. и 34. овог Закона.

(4) Федерално министарство прописује детаљније услове за издавање и одузимање дозволе из става (2) овог члана.

Члан 57.
(Одузимање дозволе)

- (1) Федерално министарство на основу иницијативе инспектора, а након утврђивања основаности сумње, може одузети дозволу из чл. 55. и 56. овог Закона.
- (2) Сумњу на неправилности, према инспекцији, могу изразити и друге институције које имају увид у проведене процедуре и извјештаје о мониторингу.

Члан 58.
(Ревизија издатих дозвола)

- (1) Ревизија издатих дозвола врши се најмање једном годишње или на захтјев овлаштеног правног лица, односно оператера.
- (2) Федерално министарство једном годишње у „Службеним новинама Федерације БиХ“ објављује списак правних лица из члана 54. којима је издата дозвола из члана 55. овог Закона.

Члан 59.
(Референтни лабораториј за квалитет зрака)

- (1) Дјелатност осигурања квалитета мјерења и података квалитете зрака обавља референтни лабораториј.
- (2) Референтни лабораториј из става (1) овога члана обавља сљедеће послове:
- а) сарађује са другим референтним лабораторијима за праћење квалитете зрака,
  - б) учествује на испитивањима способности међулабораторијским поређењима с другим референтним лабораторијима других држава,
  - ц) провјерава да ли се мјерења квалитета зрака проводе у складу са посебним прописом,
  - д) развија, ажурира и управља системом квалитета,
  - е) осигурава да су прикупљени подаци у систему мониторига квалитета зрака успоредиви и квалитетни,
  - ф) пружа научно-стручну и техничку помоћ из подручја праћења квалитете зрака на захтјев Федералног министарства и других органа надлежних органа,
  - г) прати, проучава и унапређује стање у подручју праћења квалитете зрака,

х) даје оцјене и мишљења за методе, поступке и програме праћења квалитете зрака из дјелокруга референтног лабораторија.

(3) Референтни лабораториј издаје потврду о осигурању квалитете мјерења и података квалитете зрака за сва мјерна мјеста која су увезана у Федералну мрежу мониторинга квалитета зрака.

(4) Послове референтног лабораторија обавља Федерални хидрометеоролошки завод.

(5) Федерално министарство прописује детаљније начин обављања послова референтног лабораторија за квалитет зрака.

ПОГЛАВЉЕ VI – ИНФОРМИСАЊЕ, ОБАВЈЕШТАВАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 60.

(Информисање органа и јавности)

Надлежни органи дужни су да информирају друге органе и организације и јавност о сљедећем:

- а) квалитету зрака,
- б) плановима квалитета зрака и одлагања на одређено вријеме постизања граничне вриједности за азот-диоксид, бензен и суспендоване честице,
- ц) плановима за достизање циљних вриједности у зонама и агломерацијама у којима је дошло до прекорачења циљних вриједности,
- д) извјештајима о емисијама загађујућих материја које су обухваћене овим Законом.

Члан 61.

(Обавјештавање у случају прекорачења концентрације загађујућих материја)

У случају да се прекорачи концентрација загађујућих материја о којој се обавјештава јавност или концентрација поједине загађујуће материје опасне по здравље људи, надлежни кантонални органи и институције врше обавјештавање јавности путем радија, телевизије, дневних новина, интернета и/или на други погодан начин.

Члан 62.

(Садржај информисања и обавјештавања о квалитети зрака)

(1) Информисање о квалитету зрака из члана 60. овог Закона обавезно садржи:

- а)ажуриране податке о концентрацијама свих мјерених загађујућих материја у зраку које су обухваћене овим Законом,
- б)поређење измјерених концентрација са граничним вриједностима квалитета зрака.

(2) У случају прекорачења концентрације опасне по здравље људи и концентрације о којој се обавјештава јавност из члана 61. овог Закона, надлежни орган обавјештава јавност о:

- а)локацији или подручју прекорачења,
- б)врсти концентрације која је прекорачена (концентрација о којој се извјештава јавност или која је опасна по здравље људи),
- ц)времену почетка и трајању прекорачења,
- д)највишој једночасовној концентрацији, односно највишој осмочасовној средњој концентрацији у случају приземног озона,
- е)географском подручју на којем се очекује прекорачење концентрације о којој се извјештава јавност и/или која је опасна по здравље људи, и
- ф)прогнозама за наредни период са очекиваним промјенама загађења са процјеном промјене, подацима за посебно осјетљиве групе становништва, могућим ефектима по здравље и препорученом понашању (подаци о посебно осјетљивим групама, опис могућих симптома, предузимање препоручених мјера, нове информације о току догађаја) и подацима о превентивним мјерама за смањење загађења.

Члан 63. (Рокови)

(1)Надлежни орган извјештава јавност о:

- а) квалитету зрака, у облику годишњег извјештаја о стању квалитета зрака, до 31. јула текуће године за претходну годину,
- б) плановима квалитета зрака и одлагања на одређено вријеме постизања циљне вриједности за азот-диоксид, бензен и суспендоване честице PM₁₀ у року од осам дана од дана усвајања,
- ц) плановима за достизање циљних вриједности у зонама и агломерацијама у којима је дошло до прекорачења циљних вриједности, у року од осам дана од дана усвајања.

(2) Годишњи извјештај о стању квалитета зрака у Федерацији БиХ припрема и објављује Федерални хидрометеоролошки завод.

(3) Федерални хидрометеоролошки завод једном мјесечно објављује извјештаје о стању квалитета зрака, а на основу података из кантоналних и локалних мрежа.

ПОГЛАВЉЕ VII - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ И ПОБОЉШАЊА КВАЛИТЕТА ЗРАКА

Члан 64.

(Извори финансирања)

Средства за финансирање заштите и побољшања квалитета зрака обезбјеђују се у Буџету Федерације БиХ, буџету кантона, буџету јединица локалне самоуправе, из намјенских средстава Фонда за заштиту околиша ФБиХ и из кантоналног фонда за заштиту околиша тамо гдје је успостављен, те међународних извора.

Члан 65.

(Кориштење средстава)

Средства из члана 64. овог Закона користе се за:

- а) оцјењивање квалитета зрака и разврставање зона и агломерација према категоријама квалитета зрака,
- б) успостављање, одржавање, функционисање и развој Федералне мреже, кантоналне и локалне мреже за праћење квалитета зрака,
- ц) реализацију програма праћења квалитета зрака у Федералној мрежи,
- д) мјерења посебне намјене,
- е) израду и спровођење стратешког документа,
- ф) реализацију планова квалитета зрака и краткорочних акционих планова,
- г) спровођење мјера за смањење негативних утицаја климатских промјена и мјера за заштиту озонског омотача,
- х) успостављање и одржавање инвентара емисије гасова и информационог система квалитета зрака,
- и) извршавање обавеза преузетих међународним уговорима,
- ј) финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета зрака,
- к) вођење кантоналног регистра извора загађивања зрака,
- л) вођење Регистра стационарних извора и Регистра емисија,
- м) суфинансирање превентивних и интервентних мјера у ванредним околностима загађења зрака.

Члан 66.

(Економски потицаји)

За улагања у уређаје за пречишћавање, постројења која примјењују технологију, сировине и производне поступке мање неповољног утицаја на квалитет зрака него други сродни производни поступци и технологије, те

кориштење обновљивих извора енергије, могу бити прописане финансијске олакшице према посебним прописима.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Члан 67.

(Садржај информационог система квалитета зрака)

(1) Информациони систем квалитета зрака саставни је дио јединственог информационог система заштите околиша дефинисан одредбама Закона о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ“, број:15/21) .

- (2) Информациони систем квалитета зрака садржи,
- а) податке Федералне мреже, кантоналне мреже и локалних мрежа за праћење квалитета зрака те податке који су добијени мјерењем од стране оператера,
  - б) податке о супстанцама које оштећују озонски омотач и замјенским супстанцама,
  - ц) податке из инвентара емисије стакленичких гасова и одстрањених количина ових гасова путем понора,
  - д) податке из инвентара ненамјерно испуштених постојаних органских загађујућих супстанци,
  - е) податке из инвентара загађујућих материја,
  - ф) мјере и планове за заштиту и побољшање квалитета зрака,
  - г) мјере и планове за ублажавање и прилагођавање климатским промјенама,
  - х) мјере и планове за заштиту озонског омотача,
  - и) податке о прекорачењу концентрација загађујућих материја опасних по здравље људи и мјере заштите здравља људи и околиша у таквим случајевима,
  - ј) податке о овлаштеним правним лицима која обављају послове мониторинга квалитета зрака и мјерења нивоа загађујућих материја и емисије,
  - к) податке из регистра извора загађивања зрака,
  - л) податке о извршеном инспекцијском надзору и изреченим мјерама,
  - м) друге податке од значаја за квалитет зрака.

(3) За успоставу и функционисање информационог система квалитета зрака у Федерацији БиХ надлежно је Федерално министарство у сарадњи са Фондом за заштиту околиша Федерације БиХ и Федералним хидрометеоролошким заводом.

(4) Кантонални органи, органи локалне самоуправе, оператери и овлаштена правна лица дужни су да благовремено и без накнаде достављају податке из своје надлежности, као и друге податке који су потребни за вођење информационог система о квалитети зрака у циљу израде планова и извјештаја, у складу са овим Законом.

(5) За вођење информационог система који се односи на активности из става (2) тач. а), ц) и е) задужен је Федерални хидрометеоролошки завод.

(6) Федерални хидрометеоролошки завод дужан је да на захтјев кантона и јединица локалне самоуправе из става (4) овог члана уступи прикупљене податке без накнаде.

(7) Федерални хидрометеоролошки завод прикупља и уноси податке у информациони систем квалитета зрака у складу са овим Законом.

(8) За вођење информационог система који се односи на активности из става (2) тачка б) овог члана Федерално министарство у сарадњи са Фондом за заштиту околиша Федерације БиХ води евиденцију о оствареном увозу/извозу супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци од стране увозника/извозника са подручја Федерације БиХ, те ради на успостави и развоју регистра производа и опреме на подручју Федерације БиХ који садрже супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце.

(9) Власник производа и опреме на подручју Федерације БиХ који садрже супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце дужан је доставити податке потребне за вођење регистра дефинисане прописом по основу члана 46. став (2).

(10) Регистар производа и опреме на подручју Федерације БиХ доступан је кантоналним министарствима и надлежној инспекцији.

Члан 68.

(Размјена информација и података из информационог система)

(1) Подаци из информационог система квалитета зрака се користе за размјену информација о мјерним мјестима у Федералној, кантоналној и општинској мрежи, техникама мјерења, као и за размјену података добијених праћењем квалитета зрака у Федералној, кантоналној и општинској мрежи и података о емисијама из извора загађивања зрака за потребе извјештавања у складу са преузетим међународним обавезама.

(2) Начин размјене информација из става (1) овог члана прописује Федерално министарство посебним прописом.

Члан 69.

(Улога Федералног хидрометеоролошког завода)

(1) Федерални хидрометеоролошки завод је референтни центар Федерације БиХ за квалитет зрака, емисије у зрак, те ублажавање и прилагођавање климатским промјенама.

(2) У циљу извјештавања по основу међународних обавеза, Федерални хидрометеоролошки завод учествује у размјени података о квалитету зрака и емисијама уз претходну сагласност Федералног министарства.

ПОГЛАВЉЕ IX - НАДЗОР

Члан 70.

(Управни надзор)

Управни надзор над провођењем и примјеном овог Закона и прописа донесених за његово провођење врши Федерално министарство.

Члан 71.

(Инспекцијски надзор)

(1) Инспекцијски надзор над поштивањем овог Закона и прописа донесених за његово провођење врши Федерална управа за инспекцијске послове путем надлежне инспекције, надлежна кантонална инспекција заштите околиша и надлежна општинска инспекција за околиш, урбанизам и градњу, свако у оквиру своје надлежности (у даљем тексту: надлежни инспектор).

(2) На инспекцијски надзор који се проводи на основу овог Закона на одговарајући начин се примјењују одредбе закона којим се уређује заштита околиша, ако овим Законом није прописано другачије.

(3) Инспекцијски надзор над поштивањем услова из околишних дозвола врши надлежна инспекција на нивоу власти органа који је донио дозволу. За емисије из стационарних извора испод прагова за околишске дозволе надлежна је кантонална околишна инспекција, односно инспекција која се дефинише кантоналним прописом у овисности да ли се ради о контроли мјера у току изградње, рада, одржавања и престанка рада погона и постројења.

(4) Инспекцијски надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених за његово провођење којима се прописује граничне вриједности садржаја или квалитета производа, начин утврђивања квалитета производа, доказивање усаглашености, те стављање производа на тржиште, проводи тржишни инспектор.

(5) Инспекцијски надзор над провођењем одредби из члана 39. ст. (2), (3) и (4) овог Закона врши надлежна тржишна инспекција.

Члан 72.
(Права и дужности инспектора)

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор утврђује:

- а) да ли је извор загађивања зрака пројектован, изграђен, опремљен, кориштен и одржаван тако да емисија буде у прописаним границама,
- б) да ли су у случају прекорачења граничних вриједности емисије и/или нивоа загађујућих материја у зраку предузете прописане, односно наложене мјере,
- ц) да ли је оператер прибавио дозволу за рад стационарног извора загађивања прије почетка рада,
- д) да ли се рад стационарног извора загађивања или друга активност обавља противно прописаној забрани,
- е) да ли је оператер обезбиједио прописана мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у зраку и да ли води евиденцију о извршеним мјерењима,
- ф) да ли оператер води евиденцију о врсти и квалитету сировина и горива,
- г) да ли оператер води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја и мјерних уређаја за мјерење емисије и да ли су ти уређаји постављени и одржавани у складу са овим Законом,
- х) да ли се послови мјерења емисије и праћења квалитета зрака обављају на прописани начин,
- и) да ли се са супстанцама које оштећују озонски омотач и замјенским супстанцама и производима који садрже те супстанце или су помоћу њих произведени поступа у складу са овим Законом,
- ј) да ли послове сервисирања и искључивања из употребе односно сакупљања, обнављања и обраде обављају лица која имају дозволу, као и да ли та лица испуњавају прописане услове,
- к) да ли је поступљено у складу са налогом инспектора,
- л) да ли се примењују и друге прописане мјере за спречавање и смањивање загађивања зрака.

Члан 73.
(Овлаштења инспектора)

(1) У вршењу инспекцијског надзора инспектор, поред општих овлаштења прописаних законом којим се уређује област инспекција, има овлаштења да субјекту надзора:

- а) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши,
- б) привремено забрани рад стационарног извора загађивања или наложи подузимање других одговарајућих мјера заштите док се емисија и нивои загађујућих материја у зраку не сведу на прописане граничне вриједности,
- ц) нареди прибављање резултата мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у зраку и привремено забрани рад ако се резултати мјерења не доставе на увид у остављеном року,
- д) у току вршења инспекцијског прегледа нареди да се изврше контролна мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у зраку преко другог овлаштеног правног лица, кад оператер самостално или преко одређеног овлаштеног правног лица врши мјерења, а резултати извршених мјерења пружају основ за то,
- е) предложи одузимање овлаштења за обављање послова мјерења емисије ако се ти послови не обављају у складу са законом,
- ф) забрани рад стационарног извора загађивања или другу активност која се обавља противно овом Закону,
- г) нареди отклањање других утврђених неправилности или извршење других прописаних обавеза у остављеном року,
- х) забрани поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и замјенским супстанцама, као и производима који садрже те супстанце или су помоћу њих произведени противно овом Закону,
- и) забрани послове сервисирања и искључивања из употребе, односно сакупљања, обнављања и обраде производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач или замјенске супстанце ако утврди да их обавља лице које за то нема дозволу, односно предложи одузимање дозволе за обављање тих послова, ако лице престане да испуњава прописане услове.

(2) О извршеном инспекционом надзору инспектор је обавезан сачинити записник и у њему навести чињенично стање утврђено инспекцијском надзором. Један примјерак записника се доставља субјекту надзора.

(3) Ако се у provedби инспекцијског надзора утврде недостаци и неправилности у раду, инспектор ријешењем налаже одговарајуће управне

мјере у складу са Законом о управном поступку и подузима друге радње за које је овлаштен у случају утврђивања прекршаја или казненог дијела.

ПОГЛАВЉЕ X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74. (Новчане казне)

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 100.000 КМ казнит ће се за прекршај правно лице уколико:

- а) прекорачи граничне вриједности емисије загађујућих материја у зрак (чл. 33. и 34.),
- б) не примјењује мјере у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења (члан 38.),
- ц) пројектује, гради и/или производи, опрема, користи и одржава изворе загађивања зрака који испуштају загађујуће материје у зрак у количини већој од граничних вриједности емисије (члан 51.),
- д) не предузме техничко-технолошке мјере или не обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности нивоа у складу са чланом 51. став (3) овог Закона,
- е) не примјењује мјере које могу довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије (члан 51.),

(2) Новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ казнит ће се за прекршај правно лице уколико:

- а) не доставља податаке о квалитету зрака (члан 19.),
- б) ставља у промет супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце без прибављене дозволе за увоз (члан 49.),
- ц) врши продају супстанци које оштећују озонски омотач и замјенских супстанци лицима која немају прибављене дозволе (члан 49.),
- д) ставља у промет кориштене производе и опрему која садржи супстанце које оштећују озонски омотач (члан 49.),
- е) врши мониторинг емисија без прибављене дозволе дефинисане одредбама (члан 55.),

ф) оператер не прибави дозволу у складу са чланом 56. овог Закона, те не поступа по краткорочном акционом/интервентном плану у складу са чланом 28. став (3).

(3) За прекршај из става (1) овог члана казнит ће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000,00 КМ до 20.000,00 КМ.

(4) За прекршај из става (2) овог члана казнит ће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.

Члан 75. (Заштитне мјере)

За прекршаје из члана 74. овог Закона могу се изрећи и слједеће заштитне мјере за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци:

а) забрана правном лицу да се бави одређеном привредном дјелатношћу,

б) забрана одговорном лицу да врши одређене дужности.

Члан 76. (Посебне новчане казне)

(1) Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казнит ће се за прекршај правно лице ако:

а) обавља дјелатност уградње, одржавања, сервисирања или провјере испуштања опреме која садржи супстанце које оштећују озонски омотач или замјенске супстанце, или је произведена помоћу њих, као и дјелатност сакупљања и обнављања тих супстанци из те опреме без прибављене дозволе (члан 47.),

б) ставља у промет нове производе и опрему које користе контролисане супстанце које оштећују озонски омотач, изузев хлорофлуороугљоводоника (члан 49.),

ц) испушта супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце (члан 49.),

д) пуни системе који користе замјенске супстанце са супстанцама које оштећују озонски омотач (члана 49.),

е) испире супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 49.),

ф) ставља у промет на мало супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце (члан 49.).

(2) За прекршај из става (1) овог члана казнит ће се новчаном казном од 500,00 КМ до 1.000,00 КМ и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става (1) овог члана правном лицу може се изрећи и заштитна мјера забране вршења одређене дјелатности, а одговорном лицу да врши одређене послове за период који није краћи од 30 дана, нити дужи од шест мјесеци.

**Члан 77.
(Јавни сектор)**

Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 5.000,00 КМ бит ће кажњено за прекршај одговорно лице у јавном органу када се утврди да јавни орган:

- а) не донесе план квалитета зрака дефинисан одредбама члана 25. став (1) овог Закона,
- б) не донесе краткорочни план дефинисан одредбама члана 27. став (1) овог Закона.

**Члан 78.
(Новчане казне за предузетника)**

(1) Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казнит ће се за прекршај предузетник ако:

- а) не примјењује мјере у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења (члан 38.),
- б) обавља дјелатност уградње, одржавања, сервисирања или провјере испуштања опреме која садржи супстанце које оштећују озонски омотач или замјенске супстанце, или је произведена помоћу њих, као и дјелатност сакупљања и обнављања тих супстанци из те опреме без прибављене дозволе (члан 47.),
- ц) производи супстанце које оштећују озонски омотач (члан 49.),
- д) ставља у промет супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце без прибављене дозволе о увозу (члан 49.),
- е) ставља у промет нове производе и опрему које користи контролисане супстанце које оштећују озонски омотач, изузев хлорофлуороугљоводоника (члан 49.),
- ф) испушта супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце (члан 49.),
- г) пуни системе који користе замјенске супстанце са супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 49.),
- х) испире системе супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 49.),

и) не отклони квар или поремећај, односно не прилагоди рад насталој ситуацији или не обустави технолошки процес, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року (члан 51.),

ј) не предузме техничко-технолошке мјере или обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности емисије (члан 51.),

к) не примјењује мјере које могу довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије (члан 51.),

л) не обезбједи редовни мониторинг емисије и о томе не води евиденцију (члан 52.),

м) не води евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања (члан 52.),

н) податке о стационарном извору загађивања зрака и свакој његовој промјени (реконструкцији) не достави надлежном органу (члан 53.),

(2) За прекршај из става (1) овог члана предузетнику се може изрећи и заштитна мјера забране вршења одређене дјелатности, а одговорном лицу да врши одређене послове, за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци.

ПОГЛАВЉЕ XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

(Поцзаконски акти)

(1) Влада Федерације БиХ на приједлог Федералног министарства, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона, доноси прописе дефинисане чл. 6. и 13. овог Закона.

(2) Федерално министарство у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона, доноси прописе дефинисане чл. 55. и 56. овог Закона.

(3) Федерално министарство у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона доноси прописе дефинисане чл. 5., 8., 10., 11., 33., 34., 37., 38., 42., 44., 45., 46., 48., 50., 55., 56., 59. и 68. овог Закона.

Члан 80.
(Примјена ранијих прописа)

До доношења подзаконских аката на основу овог Закона примјењују се одговарајући подзаконски акти донесени на основу Закона о заштити зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 33/03 и 4/10).

Члан 81.
(Прелазне одредбе)

(1) Одредба члана 49. тачка х) почет ће се примјењивати у периоду од двије године након ступања на снагу овог Закона.

(2) Управни поступци који до дана ступања на снагу овог закона нису правомоћно окончани, завршавају се по одредбама прописа који је био на снази у вријеме покретања поступка.

Члан 82.
(Престанак важења)

Ступањем на снагу овог Закона престаје да важи Закон о заштити зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 33/03 и 4/10).

Члан 83.
(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЗРАКА**

I - УСТАВНОПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог Закона је садржан у глави III, члан 2. алинеја ц. Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којем је политика заштите околиша у заједничкој надлежности Федерације Босне и Херцеговине и кантона.

II - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о заштити зрака у Федерације БиХ донесен је 2003. године, те измијењен и допуњен у 2010. години. Закон је поставио за циљ успостављање, одржавање и унапређивање јединственог система управљања квалитетом зрака на територији Федерације БиХ, утврђивање и остваривање мјера у области заштите и побољшања квалитета зрака да би се избјегле, спријечиле или смањиле штетне посљедице по људско здравље и околиш, побољшање и очување квалитета зрака, спречавање и смањење загађења која утичу на оштећење озонског омотача, процијењивање и прибављање одговарајућих података о квалитету зрака, као и обезбијеђење доступности тих података јавности, те обезбијеђење извршавања обавеза преузетих међународним уговорима и споразумима и учествовање у међународној сарадњи у области заштите и побољшања зрака.

По основу закона донесени су слиједећи подзаконски акти:

- Правилник о мониторингу квалитета зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 12/05 и 9/16)
- Правилник о мониторингу емисија загађујућих материја у зрак („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 9/14 и 97/17)
- Правилник о емисији испарљивих органских једињења („Службене новине Федерације БиХ“, број: 12/05)
- Правилник о увјетима за рад постројења за спаљивање отпада („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 12/05 и 102/12)
- Правилник о граничним вриједностима емисије у зрак из постројења за сагорјевање („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 3/13 и 92/17)
- Правилник о граничним вриједностима емисије загађујућих материја у зрак („Службене новине Федерације БиХ“, број: 12/05)
- Правилник о постепеном искључивању супстанци које оштећују озонски омотач („Службене новине Федерације БиХ“, број: 39/05)

- Правилник о увјетима мјерења и контроле садржаја сумпора у гориву („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/08)
- Правилник о начину вршења мониторинга квалитета зрака и дефинирању врста загађујућих материја, граничних вриједности и других стандарда квалитета зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 1/12, 50/19 и 3/21)

Успостављени правни оквир одражава два основна елемента законских прописа који се односе на зрак: контролу емисија загађујућих материја и заштиту квалитета зрака. Свеукупни циљ је побољшавање и одржавање квалитета зрака на начин који је у складу са одрживим развојем. Детаљно се дефинише мониторинг квалитета и оцјена квалитета зрака као кључна основа за вођење адекватне политике заштите зрака. У случају да одређени критеријуми квалитета зрака (као што су граничне вриједности квалитета зрака) нису испуњени, морају бити подузете мјере и активности у циљу постизања тражених стандарда.

Извори емисија треба да примјене мјере како би своје емисије смањили на најмању могућу мјеру.

Детаљнији садржај успостављеног правног оквира :

- дефинисање и одређивање циљева заштите квалитета зрака како би се избјегао, спријечио или смањио штетан утицај на људско здравље и околицу у цјелини,
- спријечавање и контрола загађивања која је проузрокована људским активностима,
- добијање одговарајућих информација о квалитету зрака и обезбјеђивање доступности ових информација јавности,
- одржавање доброг квалитета зрака гдје је тај квалитет добар и побољшавање квалитета зрака у другим случајевима,
- јасно дефинисање права и обавеза како би се створио систем заштите квалитета зрака у Федерацији Босне и Херцеговине који може да функционише.

Одредбе постојећег правног оквира су базиране на релевантним законским прописима ЕУ на пољу квалитета зрака. У протеклом периоду у ФБиХ се радило на успостави инфраструктуре мониторинга квалитета зрака и превенцији емисија кроз систем околиских дозвола.

По основу Тематске сједнице Представничког дома Парламента Федерације „Проблем загађености зрака у Федерацији БиХ“, одржане дана 15.03.2017. године и наставка сједнице одржане дана 22.03.2017.године, усвојен је низ

закључака. Између осталих, један од закључака је да се донесе нови Закон о заштити зрака Федерације БиХ који ће бити усклађени у већој мјери са одговарајућим директивама које важе у земљама ЕУ. По основу наведеног, израда закона је увршена у Програм рада Владе Федерације БиХ.

Израда новог закона се врши се због потребе даљег усклађивања са одредбама европског законодавства у области заштите квалитета зрака, као и климатских промјена, прецизније дефинисања надлежности, координираности свих нивоа, као и ради дефинисања улоге Федерације БиХ у активностима на провођења обавеза Босне и Херцеговине по основу чланства у међународним уговорима и споразумима:

-Конвенција о прекосграничном загађивању зрака на великим удаљеностима (eng. UNECE Convention on Long-range Transboundary Air Pollution, CLRTAP), преузето сукцесијом, („Службени лист СФРЈ"-Међународни уговори број:01/90 и Сл. лист РБИХ, број:13/94),

-Бечка конвенција о заштити озонског омотача, преузето сукцесијом, (Службени лист СФРЈ"-Међународни уговори број: 01/90 и „Службени лист РБИХ", број 13/94) и Монреалски протокол о супстанцама које оштећују озонски омотач- преузето сукцесијом ("Службени лист СФРЈ"-Међународни уговори, број:16/90 и „Службени лист РБИХ", број 13/94), те

-Оквирна конвенција Уједињених народа о климатским промјенама (eng. United Nations Framework Convention on Climate Change-UNFCCC) ("Службени гласник БиХ", Међународни уговори, број:19/00), Кјото протокол („Службени гласник БиХ"-Међународни уговори, број: 03/08) и Паришки споразум уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о климатским промјенама („Службени гласник БиХ"-Међународни уговори, број: 01/17)

Новина у односу на постојећа ријешења је у јаснијем дефинисању надлежности органа и сектора на пољу заштите квалитета зрака, детаљније дефинисање мониторинга квалитета зрака на нивоу ФБиХ, на нивоу кантона и на нивоу јединица локалне самоуправе путем федералних, кантоналних и локалних мјерних станица, дефинисању зона и агломерација у циљу оцјењивања и управљања квалитетом зрака, праћење емисија стакленичких гасова и улоге институција на пољу климатских промјена, управљање супстанцама које оштећују озонски омотач, прописивање услова за обављање послова мјерења емисије и нивоа загађујућих материја у зраку, систем осигурања квалитета података, успостава информационог система у овој области кроз дефинисање обавеза вођења евиденција о прикупљеним подацима на основу којих се прописују одређене мјере, начин финансирања проблематике квалитета зрака, детаљније регулисање инспекцијског надзора, те стриктније провођење кроз прекршајне мјере.

III – УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ И ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА

У Европској унији постоји преко 30 прописа, директива, регулатива и одлука у области заштите зрака, климатских промјена, информационог система и система размјене информација, којима се прописују: стандарди квалитета амбијенталног зрака, стандарди емисије за стационарне изворе загађивања зрака, стандарди емисије за покретне изворе загађивања зрака, стандарди квалитета одређених производа (превасходно течних горива), управљање супстанцама које оштећују озонски омотач и замјенским супстанцама, те систем мониторинга и размјене информација.

Приликом израде закона кориштена је и међународна пракса земаља Европске уније у погледу транспонираних европског законодавства, а прије свега земаља у нашем окружењу које су приступиле Европској унији или су на путу да то ускоро учине, наравно узимајући у обзир реално стање институција Федерације БиХ у погледу њихових капацитета, стручности и расположивих буџета, што јесте и услов за адекватну апроксимацију прописа. Недостатак Агенције за околиш у овој области, која би се бавила стручним пословима, је премоштено на начин да су се одређени стручни послови позиционирали у постојећим институцијама: Федерални хидрометеоролошки завод и Фонд за заштиту околиша ФБиХ.

Закон о заштити зрака је усклађиван са одредбама ЕУ директива у области квалитета зрака. У области квалитета зрака, одредбе Закона су усклађиване са слиједећим ЕУ прописима :

- Директива 2008/50/ЕЗ Европског парламента и Вијећа о квалитету зрака и чишћем зраку за Европу и
- Директива 2004/107/ЕЗ Европског парламента и Вијећа о арсену, кадмију, живи, никлу и полицикличким ароматским угљиководицима у зраку, за које су приложени инструменти усклађивања.

Одредбама овог Закона, уз важећи Правилник о начину вршења мониторинга квалитета зрака и дефинирању врста загађујућих материја, граничних вриједности и других стандарда квалитета зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 1/12, 50/19 и 3/21), унапријеђен је ниво усклађености са наведеним директивама. Ревизија истог, уз додатно усклађивање са наведеним директивама, извршит ће се у року од годину дана након ступања на снагу Закона.

У области ЕУ законодавства које се односе на климатске промјене, овај Закон је уобзирео одредбе законодавства које се односе на супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце (F-гасове), те израду инвентара

стакленичких гасова у овој области, а што је регулисано путем Регулатива – Уредби ЕУ. Такође, систем информисања у области заштите зрака је дефинисан с циљем успоставе система давања адекватних параметара на пољу квалитета зрака, као дијела будућег цјелокупног система информисања у области околиша у БиХ. Непостојања Агенције за околиш стежава рад на изради система информисања, те су се послови унутар овог закона делегирани у складу са садашњим капацитетима постојећих институција на пољу заштите околиша.

IV – ПРОВЕДБЕНИ МЕХАНИЗМИ И НАЧИН ОСИГУРАЊА ПРОВЕДБЕ

Новина у односу на постојећа рјешења је у јаснијем дефинисању надлежности органа и сектора на пољу заштите квалитета зрака, дефинисање мониторинга квалитета зрака на нивоу ФБиХ, на нивоу кантона и на нивоу јединица локалне самоуправе путем федералних, кантоналних и локалних мјерних станица, дефинисању зона и агломерација у циљу оцјенљивања и управљања квалитетом зрака, праћење емисија стакленичких гасова и улоге институција на пољу климатских промјена, управљање супстанцама које оштећују озонски омотач, прописивање услова за обављање послова мјерења емисије и нивоа загађујућих материја у зраку, систем осигурања квалитета података, успостава информационог система у овој области кроз дефинисање обавеза вођења евиденција о прикупљеним подацима на основу којих се прописују одређене мјере, начин финансирања проблематике квалитета зрака, детаљније регулисања инспекцијског надзора, те стриктније провођење кроз прекршајне мјере.

Законом су јасније подијелене надлежности федералних и кантоналних органа, као и инспекцијски надзор у појединим областима. Одредбе овог Закона су у потпуности усаглашене са Законом о прекршајима у Федерацији БиХ.

V - УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

Парламент Федерације БиХ је након разматрања Нацрта Закона о заштити зрака на 4. редовној сједници Представничког дома, одржансј 10. и 11.09.2019. године и на 9. сједници Дома народа, одржаној 18.02.2021. године, прихватио нацрт закона уз оцијену да исти може послужити као основа за израду Приједлога закона уз обавезу организовања и провођења јавне расправе. Поступајући по закључцима Представничког дома Парламента Федерације БиХ и Дома народа Парламента Федерације БиХ, Федерално министарство околиша и туризма је у сарадњи са Парламентом ФБиХ покренуло Јавну расправу на Нацрт Закона о заштити зрака. Званичним актом, број: 04-23-939-1/18 од 20.4.2021. године, упућеним на надлежна кантонална министарства, као и на друге институције у Федерацији БиХ, исти су обавијештени о отварању Јавне расправе на Нацрт Закона о заштити зрака у процедури

израде Приједлога закона, са трајањем јавне расправе од 60 дана. Такође, обавијест о покретању јавне расправе је дата на веб страници министарства.

Обзиром да је Закључком Дома народа Парламента ФБиХ, тачка 3. задужена стручна служба Дома народа да достави Нацрт закона кантоналним скупштинама ради давања мишљења у року од 60 дана, прибављена мишљења кантоналних скупштина су достављена Федералном министарству оклиша и туризма. У процедуре израде закона цијењена су пристигла мишљења дата у прилогу образложења у Табели 1. , те адекватно инкорпорирана у текст закона.

Приликом израде овог закона испуњени су услови из Уредбе Владе Федерације БиХ о правилима за учешће заинтересоване јавности у поступку припреме федералних правних прописа и других аката ("Службене новине Федерације БиХ", број 51/12). Званичним актом Министарства, број: 04-23-939-2/18 од 04.01.2022. године, упућеним на надлежна кантонална министарства, као и на друге институције у Федерацији БиХ, те објавом на веб страници министарства дата је могућност очитовања на садржај закона у року од 15 дана. Пристигли коментари и сугестије обједињени су у прилогу образложења у Табели 2., цијењена је њихова прихватљивости и адекватно су инкорпорирани у текст закона.

Додатне консултације у периоду мај-јун 2024. године са кантонима прије разматрања Закона на Влади ФБИХ :

Прије разматрања Закона на Влади ФБИХ, затражене су додатно недостајућа мишљења четири кантона која у напријед наведеном процесу учешћа јавности и консултација нису дали своја мишљења. Запримљени су одговори надлежних министарстава за околиш Посавског кантона, Западно-херцеговачког кантона, Херцеговачко-неретванског кантона и Кантона 10. Пристигла мишљења Посавског кантона, Западно-херцеговачког и Кантона 10 су позитивна са давањем сагласности за даљу процедуру доношења закона без додатних сугестија. У Мишљењу Херцеговачко-неретванског кантона дата је сагласност уз сугестију за допуну три члана што је цијењено оправданим и исто укључено је у текст закона. У прилогу образложења, додатне консултације са кантонима, дата су наведена Мишљења.

VI - ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДБИ

Текст Закона о заштити зрака подијељен је у 11 (једанаест) поглавља. У наставку слиједи детаљнији опис чланова Закона.

ПОГЛАВЉЕ I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 1.- 4.)

Чланом 1. и 2. Закона о заштити зрака прописан је предмет уређивања Закона, односно циљеви истог. Чланом 3. су прописане дефиниције које се користе у Закону, док члан 4. детаљно регулира надлежности по овом Закону.

ПОГЛАВЉЕ II. КВАЛИТЕТ ЗРАКА (чл. 5. – 19.)

Чланом 5. даје се овлаштење Министарству за доношење подзаконског акта који ће нормирати врсте загађујућих материја и стандарди квалитета зрака за сваку врсту загађујуће материје у зраку. Члан 6. прописује зоне и агломерације квалитета зрака, док члан 7. нормира оцјену квалитета зрака. Члан 8. утврђује категорије квалитета зрака, а члан 9. заштиту и унапређење његове квалитете (мјере превенције и мјере унапређења). Загађивање из природних извора нормирано је чланом 10. Закона. Чланом 11. успоставља се мониторинг квалитета зрака, док члан 12. прописује мрежу квалитета зрака. Даље се ова мрежа разрађује на Федералну мрежу квалитета зрака (члан 13. и 14.), док се кантонална и општинска мрежа заштите квалитета зрака спомиње у чл. 15. и 16.

Чланом 17. се дефинирају послови које обављају надлежни органи кантона и општине, односно координација кантоналних и општинских мрежа, те обављање праћења квалитета зрака.

У случају да постоји основана сумња да је дошло до загађености зрака које може нарушити здравље људи или околицу, морају се обавити намјенска мјерења нивоа загађујућих материја, регулирана чланом 18. У циљу оцјене квалитета зрака, као и за израду извјештаја о стању квалитета зрака Федерације БиХ, нормира се обавеза доставе података у члану 19., који чине саставни су дио информационог система о квалитету зрака.

ПОГЛАВЉЕ III. ПЛАНИРАЊЕ (чл. 20.-31.)

Ово поглавље говори о инструментима политике и планирања заштите зрака, а то су:

- Федерална стратегија заштите околице и Акциони план заштите околице дефинирана Законом о заштити околице, у дијелу који се односи на област заштите зрака,
- кантонални план заштите околице у дијелу који се односе на област заштите зрака,
- кантонални план квалитета зрака,
- кантонални краткорочни акциони/интервентни план,
- Државни програми, планови и извјештаји који се доносе ради провођења међународних обавеза Босне и Херцеговине.

Сваки се засебно разрађује, описује се његов садржај и нормира се надлежност за његово доношење, као и обавеза међусобног усклађивања ових битних инструмената (чл. 22-23).

Поред наведеног, у члану 21. садржана је императивна норма према којој приликом израде просторних планова, урбанистичких планова и детаљних планских докумената мора се водити рачуна о заштити и осигурању квалитета зрака.

Чланом 24. је прописана обавеза Влади Федерације БиХ да сваке двије године подноси извјештај о реализацији стратешког документа Парламенту Федерације БиХ. Чланом 25. се прописује обавеза доношења кантоналног плана квалитета зрака, као и сарадња кантона код израде планова уколико су обухваћени истом зоном или агломерацијом. Чланом 26. дефинира се садржај планова квалитета зрака. Чланом 27. прописана је обавеза доношења краткорочног акционог/интервентног плана заштите зрака његов садржај прописан је у члану 28., док је чланом 29. наглашена транспарентност ових краткорочних акционих планова у смислу да исти морају бити доступни јавности и заинтересованим организацијама, као што су организације које се баве заштитом околиша, организације које заступају интересе осјетљивих група становништва, здравствене организације и удружења привредника.

У случају прекограничног загађивања зрака, а што је нормирано чланом 30. Закона, надлежни орган кантона одмах обавјештава Федерално министарство уколико се било која гранична вриједност, критични ниво, граница толеранције, циљна вриједност и дугорочни циљ, концентрација опасна по здравље људи или концентрација о којој се извјештава јавност прекорачи због значајног прекограничног преноса зраком загађујућих материја или њихових прекурсора.

Поглавље III Закона завршава чланом 31. у којем је стављено у обавезу Министарству да учествује у активностима на изради докумената ради имплементације међународних уговора на пољу заштите квалитета зрака.

ПОГЛАВЉЕ IV. МЈЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗРАКА (чл. 32.-53.)

Мјерама за спречавање и смањење загађивања зрака *numerus clausus* прописаних чланом 32. настоји се осигурати ефикасна заштита и побољшање квалитета зрака. Чланом 33. прописане су граничне вриједности емисије из стационарних извора и мониторинг емисија. Чланом 34. прописане су граничне вриједности емисија из постројења за сагорјевање и мониторинг емисија, док члан 35. говори о великим постројењима за сагоријевање. Члан 36. говори о квалитету течних горива и прописима који уређују ову област, уз

ограничења која су на снази, док члан 37. нормира емисије испарљивих органских једињења приликом складиштења и дистрибуције горива. О емисијама испарљивих органских једињења приликом кориштења растварача говори члан 38., док члан 39. прописује емисије из кућних ложишта. Чланом 40 прописује се максимално дозвољени садржај појединих испарљивих органских једињења у бојама и лаковима. Покретни извори загађивања споменути су у члану 41., док члан 42. разрађује усклађивање са максималним националним емисијама након њиховог утврђивања за поједине загађујуће материје. Члан 43. нормира емисију стакленичких гасова, а члан 44. механизам мониторинга и извјештавања о емисијама стакленичких гасова, док је чланом 45. прописана обавеза оператора извора стакленичких гасова.

Супстанце које оштећују озонски омотач и замјенске супстанце прописује члан 46. док чл. 47. и 48. прописују руковање тим супстанцама, те увјете стручне оспособљености за руковање овим супстанцама коју ће вршити јавне високошколске установе, као и научноистраживачки и истраживачко развојни институти. Чланом 49. прописана је забрана одређених радњи на територији Федерације БиХ. Постојане органске загађујуће материје регулиране су чланом 50. Чланом 51. нормирају се мјере превенције код пројектовања и градње постројења, те санационе мјере током рада у случају прекорачења емисија. Чланом 52. дефинира се мониторинг емисија и обавезе оператора обавезника континуираног мониторинга, као и оператора обавезника периодичног мониторинга. Надлежно тијело на нивоу кантона води Регистар емисија на нивоу кантона што је прописано чланом 53.

ПОГЛАВЉЕ V. ПОСЛОВИ МЈЕРЕЊА (чл. 54.-59.)

Мониторинг квалитета зрака и мјерење емисије прописана су чланом 54., а дозволе за мјерење емисија су прописане чланом 55. (дозвола за правна лица), те чланом 56. (дозвола за операторе). Члан 57. нормира одузимање дозволе, а члан 58. ревизију издатих дозвола. Чланом 59. нормира се улога референтног лабораторија за квалитет зрака и обављање послова референтног лабораторија од стране Федералног хидрометеоролошког завода.

ПОГЛАВЉЕ VI. ИНФОРМИСАЊЕ, ОБАВЈЕШТАВАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ (чл. 60.-63.)

Ово поглавље детаљно разрађује обавезу информисања, обавјештавања и извјештавања свих органа о квалитету зрака. Тако члан 60. прописује обавезу надлежних органа да јавност информишу о таксативно набројаним подацима, а у случају прекорачења концентрације загађујућих материја чланом 61. је прописан начин обавјештавања јавности. Садржај информисања и обавјештавања о квалитету зрака дат је у члану 62., док члан 63. говори о роковима за извјештавање.

ПОГЛАВЉЕ VII. ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ И ПОБОЉШАЊА КВАЛИТЕТА ЗРАКА (чл. 64. – 66.)

Извори финансирања, те кориштење прикупљених средстава нормирани су чланом 64. односно 65. Закона. Економски потицаји дефинисани су чланом 66.

ПОГЛАВЉЕ VIII. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ (чл. 67. – 69.)

Ово поглавље говори о информационом систему квалитета зрака. Тако је дефиниран његов садржај (члан 67.), као и размјена информација и података (члан 68.). Члан 70. дефинира улогу Федералног хидрометеоролошког завода, те га дефинира као референтни центар Федерације БиХ за квалитет зрака, емисије у зрак, те ублажавање и прилагођавање климатским промјенама.

ПОГЛАВЉЕ IX. НАДЗОР (чл. 70. – 73.)

Надзор над примјеном овог Закона повјерен је обрађивачу Закона, односно Федералном министарству околиша и туризма, док је инспекцијски надзор повјерен Федералној управи за инспекцијске послове путем надлежне инспекције, те надлежним кантоналним инспекцијама заштите околиша и надлежној општинској инспекцији за околиш, урбанизам и градњу. Чланом 72. прописана су права и дужности инспектора приликом вршења инспекцијског надзора, а чланом 73. прописана су њихова овлашћења.

ПОГЛАВЉЕ X. - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 74. – 78.)

У овом поглављу прописују се запријечене санкције за правно лице, одговорно лице у правном лицу, као и за предузетника. Члан 74. прописује новчане казне, члан 75. заштитне мјере, док члан 76. нормира посебне новчане казне. Чланом 77. прописане су санкције за јавне органе, а чланом 78. новчане казне за предузетника.

ПОГЛАВЉЕ XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 79.- 83.)

Овим поглављем регулисане су прелазне и завршне одредбе. Чланом 79. дефинира се доношење подзаконских аката од стране Владе ФБиХ и федералног министарства.

Чланом 80. дефинирана је примјена ранијих прописа, а чланом 81. у прелазној одредби дефинирана је једна одгађајућа норма, односно она која почиње да важи двије године од усвајања Закона. Ради се о норми из члана 49 тачка х) Закона. Члан 82. прописује престанак важења досадашњег Закона о заштити зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 33/03 и 4/10). Члан 83. дефинира ступање на снагу закона.

VII - ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ПРОПИСА

У оквиру провођења Закона о заштити зрака основне врсте трошкова односе се на финансирање: мрежа за праћење квалитета зрака, реализацију програма праћења квалитета зрака, мјерења посебне намјене уколико се утврди прекорачење прописаних вриједности загађујућих материја, а загађивач је непознат, реализацију планова квалитета зрака и краткорочних акционих планова, провођење мјера за смањење негативних утицаја климатских промјена и мјера за заштиту озонског омотача; успостављање и одржавање регистра извора загађивања зрака и информационог система квалитета зрака, извршавање обавеза преузетих међународним уговорима; као и за финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета зрака.

Иако се овај Закон не може стриктно посматрати кроз економску оправданост, ипак, дугорочно гледано, кроз механизме које он нуди, вишеструко је економски оправдан из разлога што циљеви закона јесу избјегавање, спречавање или смањење штетних посљедица по људско здравље, квалитет живота и околиша у целини.

VIII - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ПРОПИСА И ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ ПРОПИСА

Овај закон заснован је на принципима и циљевима законодавства ЕУ и за потпуну примјену и спровођење његових одредаба неопходно је обезбиједити и одговарајуће услове у складу са захтјевима и праксом ЕУ. У оквиру провођења Закона о заштити зрака основне врсте трошкова односе се на финансирање: мрежа за праћење квалитета зрака, реализацију програма праћења квалитета зрака, мјерења посебне намјене уколико се утврди прекорачење прописаних вриједности загађујућих материја, а загађивач је непознат, реализацију планова квалитета зрака и краткорочних акционих планова, провођење мјера за смањење негативних утицаја климатских промјена и мјера за заштиту озонског омотача, успостављање и одржавање регистра извора загађивања зрака и информационог система квалитета зрака; извршавање обавеза преузетих међународним уговорима; као и за финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета зрака.

Досадашње планирање финансијских средстава вршено је кроз Буџет ФБиХ, буџете кантона, јединица локалне самоуправе, као и кориштење средстава остварених радом Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ.

Овај Закон не захтијева додатна финансирања нити оптерећења кроз Буџет Федерације БиХ.

IX - МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

У складу са одредбама Пословника о раду Владе Федерације БиХ („Службене новине ФБиХ“, бр.: 06/106/10, 37/10 и 62/10), прије упућивања закона на Владу Федерације БиХ, с циљем разматрања и усвајања, затражена су мишљења Федералног министарства правде, Федералног министарства финансија, Уреда за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније.

Сугестије Уреда за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније, дате Мишљењем број: 01-03-02/1-19-433/22 од 31.05.2022.године у тач. 4., 5., 6, 7., 8., 9., 10. и 11., у цјелости су прихваћене, те је обрађивач поступио по истим.

Сугестија дата у тачки 1. није прихваћена у дијелу примједбе која се односи на нормирања прописа као “преднацрта” закона. Сугестија на одредбе ст. (2) и (3) није прихваћена из разлога што је оваква формулација норме затражена од стране кантона. Сугестија дата у тачки 2. није прихваћена из разлога што обрађивач сматра да циљеви дати одредбом су били саставни дио закона код првог разматрања од стране Парламента ФБиХ, те су задржани и код финализирања прописа у овој фази.

Сугестија дата у тачки 3. није прихваћена из разлога што иста има намјеру указивања на прописе који регулишу у цјелости питања квалитета горива, а кроз овај закон се укључује ограничење кориштења у овисности од квалитета горива, а у циљу превенције негативног утицаја на квалитет зрака.

У вези са провођењем скраћене процијене утицаја прописа обрађивач је поступио по препорукама Уреда у цјелости.

У дијелу који се односи на усклађености нацрта Закона са законодавством Европске уније, обрађивач је поступио по упутама датим на инструменте усклађивања.

Федерално министарство правде, Мишљењем број: 01/03-02-6-1567/22 од 20.05.2022.године није имало примједби на нацрт Закона.

Федерално министарство финансија, Мишљењем број:06-02-4-3816/22 од 17.05.2022. године није имало примједби на нацрт Закона.